



# ŻYCIE STRAŻACKIE

Organ Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego.  
MIESIĘCZNIK.

## !! W JEDNOŚCI SIŁA !!

### ADRES REDAKCJI:

RADOM,

UL. MARJACKA № 5.

Telefon Nr. 568.

### ADRES ADMINISTRACJI:

SOSNOWIEC,

UL. KOŁŁATAJA 3.

Telefon Nr. 63.

### CENY OGŁOSZEŃ:

cała stronica . . . . .	Zł. 50
połowa stronicy . . . . .	„ 25
ćwiartka . . . . .	„ 15
ósemka . . . . .	„ 8
szesnastka . . . . .	„ 5

**TREŚĆ:** Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu. — Z działalności Związku Wojewódzkiego. — Przegląd Prasy Fachowej — Auto mobilizacja Straży. — Trzeźwość. — Wezwanie do składania ofiar na stypendjum imienia „Zdzisława Przyjałkowskiego — Dział urzędowy: Okólniki od Nr. 30, do 48.

## Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu.

Organ P. W. K. „Echo“, w pierwszym numerze 1929 roku umieszcza poniższe życzenia noworoczne:

„Wchodź my w Rok Nowy, w Rok Powszechnej Wystawy Krajowej. Znaczący się on przed nami wyjątkowym trudem tworzącym całego narodu, stanie się także rokiem radości

Zbiorowy wysiłek pozwoli oglądać pierwsze dzieło, godne Polski Odrodzonej, a rezultat wysiłku napelni serca przekonaniem, że Polska zdąży wytrwale ku zajęciu mocarstwowego stanowiska.

Na zbożną pracę, na jej owoc radosny, na powodzenie Powszechnej Wystawy Krajowej, zasyłamy wszystkim wystawcom, współdziałaczom i szerokim rzeszom przyszłych gości P. W. K. — staropolskie **SZCZĘŚĆ BOŻE!**”

W dziejach polskiego narodu rok 1929 będzie zapisany nie krwią, przelaną na polach bitewnych, ale rokiem pokoju, którym zadokumentujemy przed światem, że dla Polski nie tylko po bohatersku umierać umiemy, nie tylko składać na Jej ołtarzu ofiary z krwi, ale także potrafimy wprząc się do pługa i orać wszyscy według jednego planu, w codziennym szarym trudzie, krok za krokiem idąc. By pługiem, młotem, czy łokciem wyorywać, wykuwać, wymierzać wielkie Jej imię na szachownicy świata.

I może większym odłąd będzie rozmach narodowy, radośniej puls zatętni.

„Może każda strzecha i dom polski będzie tą cudowną wyjaśnioną przemianą serc polskich.

Zrodzi się wielka rewolucja niekrwawa, rewolucja serc i mózgów, od Bałtyku do Karpat pójdzie nowy duch! Politykującej, narzekającej Polsce skrzydła wyrosną u rąnion — wielka pochodnia nad krajem zabłyśnie, przy płasku której zamrze wszystko co małe, a wielkość się narodzi.

I może za przykładem Powszechnej Wystawy Krajowej, cała Polska, jak długa i szeroka, zawoła o wapno, tegłę i robotników i praca pójdzie mocniej, śmieiej radośniej.”

Narodowe to przedsięwzięcie winno być usilnie popularyzowane przede wszystkim przez prasę.

Jest w świecie bezsporną opinią co do znaczenia i wagi prasy. Liczą się z nią monarchowie i mocarstwa jej wpływ docenia przemysł, czy rolnictwo; nie mogą bez jej poparcia rozwijać się ani nauka, ani literatura, ani sztuka; Kościół św. mądrze i przewidująco za jej pomocą działa na umysły i serca — podczas gdy równocześnie wrogie mu prądy tych samych używają metod...

Jednym słowem dziennik, gazeta, ulotka, a codzienne pismo w szczególności, urabiają w dużej mierze światopogląd ogółu, nierzadko urabiając — człowieka.

Prasa może zatem — oczywiście — dzieło podnieść, rozwinąć, rozbudować — prasa może je równie dobrze zabić. Zwłaszcza jeżeli chodzi o dzieło takie, które tylko zbiorowym wysiłkiem stanąć może, i znów: tylko zbiorowym wysiłkiem osiąga szczyt powodzenia.

Do takich dzieł należy Powszechna Wystawa Krajowa — zaczęłam wobec niej właśnie prasa polska wyjątkowe ma obowiązki.

Czy można sobie wyobrazić cel większy, na szerszą zakresloną skalę, jak cel Pow. Wystawy Krajowej? Czy mamy tu powtarzać raz jeszcze znane powszechnie prawdy ogólne o tem, iż w grę wchodzi prestige Państwa, honor Narodu i godność każdego Polaka? Czy potrzeba zwracać uwagę polskiej opinii, polskiego myślącego społeczeństwa na ekonomiczne interesy z Wystawą związane i na doniosłość zagadnień gospodarczych, których rozwiązanie pomyślne od Wystawy poniekąd uzależnione zostało?

Wydaje nam się to już zbędnem i dlatego pozostaje tylko stwierdzić, że prasa polska najgorliwiej popiera Wielkie Dzieło Odrodzonej Polski, zdając sobie sprawę, iż pełni tem samem szczytny obowiązek narodowy.

W związku ze spodziewanym napływem do Poznania wielkiej ilości gości, pragnących zwiedzić Powszechną Wystawę Krajową Magistrat i Rada Miejska stoł. m. Poznania powołały do życia Miejskie Biuro Kwaterunkowe, którego celem i zadaniem jest przygotowanie i rozdzielanie dostatecznej ilości dogodnych kwater dla zwiedzających, Centrala Biura znajduje się przy ul. Głogowskiej 42, w gmachu Urzędu Targu Poznańskiego, a oddział w czasie trwania Wystawy ulokowany będzie w budującym się



tunelu dworca głównego. Udotowane sumą 3 000.000 zł M. B. K. musi przygotować dziennie co najmniej 25 tysięcy kwater. Na urz. dzenie tej ilości pokoi złożą się następujące obiekty: wielki hotel wystawowy przy ul. Grunwaldzkiej, posiadający ca. 400 pokoi, domy akademickie, 13 hoteli poznańskich, które na czas Wystawy specjalnie się rozbudowują, pensjonaty, mieszkania prywatne, szkoły, różne gmachy państwowe i miejskie, koszaży wojskowe oraz namioty. Celem zapewnienia kwater w mieszkaniach prywatnych wydana została do ogółu mieszkańców Poznania, specjalna odezwa, wzywająca ich do spieszego zgłaszania wolnych pokoi.

— o —

Ogólna ilość zgłoszonych kongresów i zjazdów, mających się odbyć w Poznaniu podczas Powszechnej Wystawy Krajowej, liczących niejednokrotnie po kilkanaście, a często po kilkadziesiąt tysięcy uczestników, przekroczyła już liczbę 200.

Terminy niektórych zjazdów definitywnie już ustalono, a mianowicie:

1. Wszelchłow. Zjazd Kół Śpiewackich — 18—21 maja.
2. Wszelchłow. Zlot Sokołów — 29, 30, VI, 1, VII.
3. Bractwa Kurkowe — 22—24. VI.
4. Chóry Akademickie — 18—21. V.
5. Zjazd Przemysłowo-Elektrotechniczny — 22-28. VI.
6. Zjazd Delegatów Zw. Polsk. Zrzesz. Techn.
7. Zjazd Ogólny Inż. i Techników.
8. Zjazd Słow. Feder. Stow. Inż. „Fis”.
9. Młodzież męska — 4—8. IX.
10. Tydzień Techniczny — 22—28. VI.
11. Kongres Nauk Administracyjnych — 20—23. VI.
12. Zjazd Księgowych — 15—18. VIII.
13. Lekarze weter. między 28. VI. a 7. VII.
14. Nauczycieli niewidomych i głuchoniem. 2—4. VII.
15. Nauczycieli przyrody — 9—13. IX.
16. Nauczycieli geografji — Ziel. Święta.
17. Zjazd Chemików — 1—10. VII.
18. Cechy Krawieckie — 14. VII.
19. Gorzelnicy — 18—20. VII.
20. Kółka Rolnicze — 15. V. do 10. VII.
21. Zjazd Literatów — 6—9. VI.
22. Bibliotekarze i Bibliofile — 31. V. do 2. VI.
23. Zjazd Młodych Polek — 18. i 19. VIII.
24. Kongres Eucharystyczny — 4—8 IX.
25. Kasa Chorych — 6—8. VI.
26. Zlot Harcerzy — 15—23. VII.
27. Kongres Drogerzystów — 11. VIII.
28. Straże Pożarne — 13—16. VI.
29. Polacy z Ameryki — 20.V., 7.VI., 14.VII., 17.VII.
30. Kursy Rolnicze „Staszica” — 9—16. VI.
31. Rolnicy z wyższym wykształceniem — 10—15. VI.
32. Polacy z Ameryki, Tow. Turyst. „Universal” — 13—16. V., 1.VI., 2.VI., 7—8 VI., 29.VI. — 2.VII., 11.VII., 12.VII., 17—18. VII., 2—3. VIII., 19—22. VIII.

Główny Związek Straży Pożarnych Rzecz. Polskiej do spraw P. W. K. zorganizował specjalny dział.

Podstawą działalności działu P. W. K. jest ogólny plan zatwierdzony uchwałą Zarządu Głównego dnia 31. X. 1928 r.

Według raportu insp. Biedroń-Kalinowskiego, plan powyższy obejmował zorganizowanie niżej podanych wystąpień Strażactwa w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929:

1. Pawilon Pożarnictwa Polskiego na P. W. K.
2. Zawodów Krajowych Straży Pożarnych.
3. Zawodów Międzynarodowych Straży Poż.
4. Zawodów P. W. i W. F. Oddziałów Straży.
5. Pokazy Prac Obrony Przeciwgazowej przez Oddziały Straży Pożarnych.
6. Konkurs Orkiestr Strażackich.
7. Kongres Słowiańskich Straży Pożarnych.

8. Pokazy prac Służby Samarytańskiej przez Oddziały Straży Pożarnych.

9. Zawody Indywidualne.

10. Propaganda Pożarnictwa na P. W. K.

Po przeprowadzeniu studiów nad możliwościami przeprowadzenia powyższego planu, Wydział Wykonawczy postanowił zaniechać organizacji następujących wystąpień, jako nie mających żadnych szans powodzenia z uwagi na brak jakiegokolwiek przygotowania Województw w tym kierunku:

1. Pokazów prac Służby Samarytańskiej.

2. Zawodów Indywidualnych.

W dalszym ciągu na odprawie Inspektorów Wojewódzkich w dniu 10.XII.28. została podjęta inicjatywa odnośnie zorganizowania Pokazów strażacko-gimnastycznych przez Oddziały Straży Pożarnych na wzór ćwiczeń Czechosłowackich zespołów.

Cały czas od dn. 20.X.28 do dnia wystąpienia Strażactwa t. j. do czerwca 1929 r. został podzielony na 3 niżej podane okresy prac:

I. Okres prac planowania od dnia 20.X. do dnia 31.XII.28 r.

II. Okres prac wykonawczych od dn. 1.I.29 r. do dn. 15.IV.1929 r.

III. Okres prac końcowych, czyli kontrolnych od dn. 16.IV. do dn. 12.VI.1929 r.

Raport niniejszy obejmuje całokształt prac przeprowadzonych w pierwszym okresie prac.

Zadaniem pierwszego okresu prac było opracowanie i przeprowadzenie:

- a) ogólnych prac przygotowawczych do pracy,
- b) szczegółowych planów własnych dla każdego wystąpienia osobno,
- c) przygotowanie dyrektyw i instrukcji piśmiennych dla Związków Wojewódzkich dla wykonania tych planów,
- d) nawiązanie kontaktu szczegółowego z zainteresowanymi czynnikami,
- e) opracowanie kosztorysu dla każdej o wystąpienia osobno.

Odnosnie ogólnych prac przygotowawczych do planów działalności przeprowadzono następujące prace:

- a) zorganizowano własne biuro,
- b) opracowano instrukcję o organizacji działu P.W.K. i wydano jako okólnik Nr. 1.
- c) opracowano instrukcję o regulowaniu organizacji, okólnik Nr. 2.
- d) opracowano instrukcję o organizacji statystyki okólnik Nr. 3.
- e) opracowano instrukcję o wytycznych do planów działalności Województw na 1-e półrocze, okólnik Nr. 4.
- f) złożono Druhowi Naczelnikowi Gł. Związku projekt uzupełnienia regulaminu umundurowania.
- g) zebrano i przygotowano materiały do regulaminu służbowego korpusu inspekcyjnego.
- h) zebrano i przygotowano materiały do organizacji statystyki.

i) zapoznano z ogólnym planem działania Inspektorów Wojewódzkich na odprawie w dn. 10.XII.28 r.

Odnosnie przygotowania szczegółowych planów własnych opracowano:

a) szczegółową organizację pawilonu pożarnictwa na P. W. K. w Poznaniu, której projekt został w dniu 24 listopada przychylnie zaopiniowany przez Komisję Wystawy z równoczesnym wnioskiem, aby prace wystawiane w pawilonie dawały obraz 10-letniego wysiłku naszej organizacji. W dniu 4-tym grudnia 1928 r. Komisja Techniczna rozpatrywała przedłożony jej projekt powyższej organizacji pawilonu i uznała materiały te za wytyczne.

b) szczegółową organizację Zawodów Krajowych, której projekt w dn. 19 listopada 1928 r. został przedłożony Komisji Zjazdów do opinii i został przez tą Komisję w całości przychylnie zaopiniowany, zaś w dniu 4-tym



grudnia Komisja Techniczna po rozpatrzeniu powyższego projektu uznała go jako wytyczne.

c) szczegółową organizację Zawodów Międzynarodowych, której projekt z uwagi na niepewność tej imprezy nie został jeszcze Komisji Zagranicznej przedłożony.

d) szczegółowe organizacje Zawodów P. W. i W. F. Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej i Konkursu Orkiestr nie wymagają osobnego wypracowania, mieszcząc się w ramach Zawodów Krajowych.

e) szczegółowa organizacja Kongresu Słowiańskiego, również nie wymaga specjalnego opracowania, mieszcząc się w części organizacji Zawodów Międzynarodowych.

f) szczegółową organizację Propagandy Pożarnictwa na P. W. K. znajduje się w stadium omawiania i zostanie zdecydowana przez Wydział Wykonawczy bez przedkładania go do opinii poszczególnym Komisjom, jako działalność, która może ulec wahaniom już w czasie jej wykonywania.

g) w związku z powyższym w pkt. a, złożono Wydziałowi III-mu termin nadesłania modeli, tablic poglądowych i wynalazków polskich pożarniczych, które mają być wystawione w pawilonie pożarniczym.

h) przygotowano projekt dekoracji wnętrza pawilonu pożarniczego.

i) w związku z pkt. b i c ustalono terminy wystąpień Strażactwa w Poznaniu na czas od dn. 13.VI. do dnia 16.VI. 29 r.

j) w związku z pkt. c, przystąpiono do zebrania danych statystycznych o Związkach Zagranicznych.

Odnosnie przygotowania dyrektyw instrukcji pisemnych dla Związków Wojewódzkich w wykonaniu powyższych szczegółowych planów, dokonano następujących prac:

#### **Odnosnie pawilonu pożarnictwa:**

a) opracowano i wydano instrukcję o organizacji pawilonu pożarnictwa, okólnik Nr. 6.

b) opracowano i wydano arkusze statystyczne dla Oddziałów grupy I, II, III i IV-ej Okręgów i Województw.

c) opracowano i wydano instrukcje o przeprowadzeniu spisu podstawowego statystycznego, okólnik Nr. 7.

d) instrukcje o sprawozdaniach Związków Wojewódzkich z prac za okres 10-letni, okólnik Nr. 11.

#### **Odnosnie Zawodów Krajowych:**

a) opracowano i wydano instrukcje o organizacji Zawodów Krajowych, okólnik Nr. 5.

b) opracowano i przedłożono w dniu 31.XII. projekt budowli ćwiczebnych w czasie Zawodów Krajowych w Poznaniu.

c) opracowano projekt trybun sędziowskich i słupów do ogłaszania zawodników.

d) sporządzono plan uzyskania nagród dla Oddziałów.

#### **Odnosnie zawodów P. W. i W. F.**

a) opracowano i wydano instrukcję o organizacji Zawodów P. W. i W. F., okólnik Nr. 8.

#### **Odnosnie Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej.**

a) opracowano i wydano instrukcje o organizacji Pokazów Prac Obrony Przeciwgazowej, okólnik Nr. 10.

#### **Odnosnie ćwiczeń pokazowych.**

a) instrukcji o organizacji pokazów gimnastycznych i regulaminu pokazów gimnastycznych z braku jakichkolwiek materiałów nie opracowano.

Odnosnie opracowania kosztorysów opracowano:

a) kosztorys pawilonu pożarnictwa na kwotę wydatków 46.000 zł. bez modeli, wynalazków, tablic poglądowych.

b) kosztorys Zawodów Międzynarodowych na kwotę 56 500 zł.

c) oraz obliczono pozostałe obliczenia ryczałtowe na kwotę 25.000 zł. razem 127.500.

Wszystkie powyższe kosztorysy nie są oparte na dokładnych danych, a tylko stanowią przypuszczalne cyfry z uwagi na niemożliwość ustalenia ostatecznego, poszczególnych pozycji, niemniej różnica będzie niewielka. Odnosnie nawiązania kontaktu z czynnikami zainteresowanymi przeprowadzono wstępne konferencje względnie pertraktacje:

a) z Wydziałem kongresów Dyrekcji i P. W. K. w sprawie terminu naszych imprez,

b) z Wydziałem budowlanym P. W. K. w sprawie budowli ćwiczebnych,

c) z Wydziałem przedsiębiorstw w sprawie organizacji finansowej naszego wystąpienia,

d) z Wydziałem terenów P. W. K. w sprawie terenów ćwiczebnych,

e) z firmą „Atelier“ w Poznaniu i firmą „Ara“ w Warszawie w sprawie dekoracji wnętrza pawilonu,

f) z Miejskim biurem kwaterunkowym w Poznaniu w sprawie kwater,

g) z generalnym sekretarjatem dyrekcji P. W. K. w sprawie wyżywienia uczestników,

h) z Ministerstwem Spraw Zagranicznych w sprawie Zawodów Międzynarodowych,

i) z Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń Wzajemnych w sprawie funduszu.

## **Z działalności Związku Wojewódzkiego.**

W dn. 26 stycznia 1929 roku odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego, na którym, po zatwierdzeniu protokołu poprzedniego zebrania Zarządu z dn. 18 listopada 1928 rok, załatwiono ważniejszą korespondencję, przyjmując do wiadomości:

1. Szereg wysłanych powinszowań z okazji 10-lecia, Świąt i Nowego Roku oraz podziękowania i wzajemne życzenia otrzymane przy tych okazjach.

2. Protokół kontroli podatku dochodowego od uposażeń służbowych sformowany przez urzędnika Urzędu skarbowego.

3. Pismo do Województwa z załączeniem Statutu okręgowego i z prośbą o ścisłe uzgadnianie Statutów okręgowych nadsyłanych przez Okręgi do rejestracji.

4. w sprawie dostawienia krzeseł w kinematografie.

5. o przyspieszenie decyzji w sprawie kupna przez Straż w Niezdarze parceli państwowej.

6. w sprawie upoważnienie policji prze właściwe władze do dostarczania Strażom koni do pożarów.

7. w sprawie dyżurów strażackich w kinach.

8. w sprawie zarządzenia o piorunochronach, stucznych zbiornikach wody i terminowego dostarczania Strażom koni do pożarów.

9. Do Wydziałów Powiatowych i magistratów w sprawie preliminowania kredytów na utrzymanie instruktora i siłki dla Straży.

10. Do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie przejścia instruktorów na etaty Sejmików.

11. Do Wojewódzkiego Komendanta Policji z załączeniem wydanych zarządzeń do Straży w sprawie stosunku do policji przy akcji pożarowej.

12. Pismo Starostwa w Olkuszu w sprawie upoważnienia miejscowego naczelnika Straży do udziału w Komisji kinematograficznej.

13. Do Wojew. Komitetu P. W. i W. F. w sprawie wyróżnienia por. Rolnego i instr. Wł. Urbańskiego za pracę na polu p. w. wśród Straży.

14. Do Wojew. Komitetu L. O. P. P. w Kielcach w sprawie udzielania pomocy przez wypożyczanie masek i innego sprzętu na kursach pożarniczych.



15. Z Centrali wezwanie na odprawę inektorów.

16. Projekt regulaminu zawodów do opinii.

17. W sprawie udzielania biletu wolnej jazdy członkowi Komisji Technicznej i odpowiedź, że chętnie będziemy służyli, o ile to nie zahamuje projektowanych uprzednio prac.

18. W sprawie kandydatów na kurs instruktorski i odpowiedź, że wzywa się Okręgi do powiadomienia zainteresowanych.

19. Odpowiedź na zapytanie, że ankietą w sprawie Statutu Straży wejdzie pod obrady na najbliższe posiedzenie Komisji regulaminowej, że regulamin dla Związków Wojewódzkich i Okręgowych może być opracowany po zgłoszeniu poprawek do Statutów, że regulamin zawodów rozestany do zaopiniowania, że przystąpiono do rewizji instrukcji i programu kursów oraz sporządzenia pytań egzaminacyjnych.

20. Okólnikowo, z powiadomieniem o przeniesieniu biura Centrali na ul. Poznańską Nr. 11 m. 5.

21. Okólnikowo, z upomnieniem, aby sprawy dotyczące wystąpienia straży na P. W. K. w Poznaniu były załatwiane ze specjalną dokładnością i punktualnością, gdyż w przeciwnym wypadku wystąpienie to nie wypadnie, tak jak wymaga godność zrzeszonego straży ochotniczego i odpowiedź, że dołożymy wszelkich starań, aby jak najlepiej wywiązać się ze swych obowiązków, wzamian jednak prosimy o terminowe nadsyłanie nam potrzebnych szematów,

22. Okólnikowo, z upomnieniem, że stosownie do Statutu pisma do Centrali o charakterze ogólnym powinny być podpisywane przez prezesa i insp.

23. Z powiadomieniem o obciążeniu naszego r-ku sumą zł. 1. 350 tytułem składek po 1, 50 od 900 Straży, i odpodź, że §23 p. "b" Statutu określa wysokość składek na 10% pobranych składek i że przypadającą kwotę w terminie wpłacimy.

24. Z powiadomieniem, iż p. Grzędzińska była na kursie instruktorskim wolną słuchaczką, a więc ani dyplomu, ani szarży otrzymać nie może. Odpowiedzieliśmy, iż d-na H. Grzędzińska była dopuszczona do egzaminu, który zdała wyróżniająco, że przez cały rok przez Prezesa Gł. Zw. miała obiecywane otrzymanie dyplomu, że w charakterze instruktorki pracuje już na naszym terenie, a więc ponownie prosimy o wydanie jej dyplomu i zatwierdzenie w szarży aspirantki z wydaniem legitymacji.

25. Do Centrali, z załączeniem, w myśl rozkazu Nr. 1, protokołu odprawy instruktorów, jako regulaminu tymczasowego dla instruktorów, szematu raportu lustracyjnego i szematu do rocznych sprawozdań okręgowych oraz regulaminu zawodów dla orkiestr.

26. W sprawie cenzusu naukowego dla kandydatów na kurs instruktorski.

27. Z prośbą o wydanie nowych legitymacji dla personelu technicznego.

28. Z prośbą o dostanie regulaminu zawodów wraz z nową tabelą ocen bez której regulamin nie można wprowadzić w życie.

29. Do Dyrekcji P. Z. U. W. z prośbą o nadesłanie danych statystycznych o pożarach z podziałem na zwykłe i masowe oraz z wymienieniem ilości spalonych nieruchomości, budynków mieszkalnych i gospodarskich oraz wypłaconego odszkodowania dla każdego powiatu oddzielnie.

30. Do Centrali i "Przeglądu" z zaofiarowaniem w komis Statutów okręgowych.

31. Od Okręgu olkuskiego z wnioskiem wydania zarządzenia, aby Straże nie uzyskiwały zezwoleń na zbiórki poza swoją siedzibą.

32. Do Okręgu częstochowskiego z przypomnieniem §27 Statutu przewidującego zawiadamianie Związku Wojewódzkiego o posiedzeniach Zarządu okręgowego i o projektowanych kursach, stosownie do §3 regulaminu kursów.

33. Od Okręgu częstochowskiego z powiadomieniem, iż niemożliwe jest wpłacenie zł. 200 na Dom strażactwa w Warszawie, wobec nie prelimitowania tej kwoty w budżecie. Odpowiedziano, iż zarządzenie to jest obowiązujące na zasadzie uchwały Rady Naczelnej i, że powyższą sumę należy wstawić do budżetu.

34. Od Okręgu częstochowskiego z reklamacją na obciążenie r-ku Okręgu sumą za składki obliczone na zasadzie podanej w sprawozdaniu ilości członków Straży. Odpowiedzieliśmy, iż, stosownie do §56 p. "b" pobieranie składek leży w atrybucji Okręgu i obliczanie winno się odbywać na zasadzie statystyki, prowadzenie której przewidziane jest w §51 p. "d".

35. Od Okręgu opatowskiego z powiadomieniem, iż w Cmielowie i Łagowie Straże posiadają muzealne okazy sikawek i że Straże te gotowe oddać te okazy do muzeum wzamian za inne rekwizyty. Wydelegowano d-na Weinbergera do oceny tych okazów.

36. Od Okręgu Jędrzejewskiego z powiadomieniem o przebiegu Walnego Zebrania Straży w Jędrzejowie i o zmianie Zarządu i Naczelnika.

37. Do okręgu kieleckiego ze zwróceniem uwagi na niewłaściwość podpisywania przez Straż, jako wydawcę, czasopisma niefachowego, jakim jest „Gazeta Suchedniowska”.

38. Okólnik o unikaniu starć z policją podczas akcji pożarowej.

39. O wygłaszaniu przez instruktorów referatów pożarniczych na odprawach policyjnych.

40. Z wezwaniem do Okręgów o przedstawienie wykazu drużyn strażackich, któreby mogły stanąć na P. W. K. do zawodów w zakresie: a) p. w., b) obrony przeciwgazowej, c) konkursu orkiestr — jednocześnie wzywamy do nadesłania: a) fotografii obrazujących przejawy działalności Straży i Okręgów, b) wykresów i tablic poglądowych, ilustrujących rozwój pożarnictwa, c) zestawienie i wykresy budżetów, d) muzealnych okazów narzędzi pożarniczych.

41. Ze zwróceniem uwagi na niewłaściwość organizowania zbiorów na cele danej Straży po za terenem własnej siedziby.

42. Ze zwróceniem uwagi na konieczność zachowania zimnej krwi podczas służby strażackiej i na unikanie niegrzecznego zachowania się w stosunku do publiki.

43. Ze zwróceniem uwagi na obowiązek wymagania honorów od młodszych szarż, również w wzajemnych stosunkach, oficerów Korpusu inspekcyjnego.

44. Z wezwaniem do przesłania Sejmikom budżetów okręgowych, a gminom budżetów Straży, w celu prelimitowania zasiłków.

45. Z powiadomieniem o wyznaczeniu dla instruktorów premii zł. 150, zł. 100 i zł. 75 za najlepiej wykonane i najwcześniej nadesłane sprawozdanie roczne.

46. Z prośbą o przeprowadzenie formalności rejestracyjnych Statutów okręgowych i przeprowadzenie przyjęcia tych Statutów na Walnych zebraniach okręgowych, łącznie z dokonaniem wyboru nowego Zarządu i Komisji Rewizyjnej, uchwaleniem budżetu i programu działalności. Zebranie to winno być poprzedzone likwidacyjnym porządkiem obrad dotychczasowego Związku okręgowego ze sprawozdaniem ogólnym, kasowym i zatwierdzeniem protokołu Komisji Rewizyjnej oraz przekazaniem majątku i agend nowemu Związkowi okręgowemu.

47. Do Prezesów okręgowych z prośbą o zarządzenie nadesłania przez Okręgi przed 15 lutego 1929 roku sprawozdania rocznego w/g rozestanych szematów, protokołów Walnych Zebrań okręgowych.

48. Z wezwaniem do stworzenia trwałego pomnika dziesięciolecia przez przystąpienie do budowy własnej siedziby w Warszawie. Uchwałą Rady Naczelnej postanowiono opodatkować Straże wiejskie po zł. 25, małomiasteczkowe po zł. 50, miejskie i fabryczne po zł. 100, Okręgi po zł. 200 i Związki Wojewódzkie po zł. 500 — z rozłożeniem tej su-



my na cztery raty. Dla przyspieszenia realizacji tego zamierzenia postanowiono wezwać do jednorazowej wpłaty powyższych obowiązków.

49. Załączono wykaz zaległych i wpłaconych składek z wezwaniem do terminowego wywiązywania się z zasadniczych obowiązków.

50. Załączono wykaz wpłaconych i zaległych należności za wydawnictwa i odznaczenia z wezwaniem do uiszczenia należności.

Pozatem przyjęto do wiadomości poniższe sprawozdanie inspektora:

„W okresie sprawozdawczym od 19 listopada do 31 grudnia 1928 roku wiele czasu zajęła praca w Komisjach wyznaczonych przez Województwo, celem zbadania pod względem bezpieczeństwa budynków teatralnych w Sosnowcu i Częstochowie oraz w Komisjach wyznaczonych przez Starostwo, celem zbadania pod względem bezpieczeństwa lokali kinomatograficznych.

Dn. 14.XII. zlustrowano w Wierzbniku (3 kina), 15. XII. w Sandomierzu (1 kino), 15.XII. w Opatowie (1 kino), 16.XII. w Ostrowcu (2 kina), 17.XII. w Radomiu (3 kina), 19.XII. w Częstochowie (5 kin), 21.XII. w Sosnowcu (4 kina), 22.XII. w Częstochowie (1 kino) i Kłobucku (1 kino), 27.XII. w Będzinie (2 kina), 28.XII. w Kielcach (3 kina) i 31.XII. w Dąbrowie (3 kina).

Do Komisyj tych byłem wzywany na skutek polecenia Pana Wojewody ze względu na to, iż wiele lokali widowiskowych nie odpowiada przepisom i warunkom bezpieczeństwa pomimo dorocznych rewizji oraz na skutek reklamacyj niektórych naczelników Straży, że ich postulaty nie były uwzględniane przy formowaniu protokołów. Były również zażalenia konkurentów, że tam gdzie Straże same prowadzą kina, członkowie tychże Straży biorą udział w Komisjach i uznawają za odpowiednie pomimo, iż lokale nie odpowiadają przepisom.

Ze zbadanych lokali żaden prawie nie odpowiada w zupełności warunkom, a niektóre przedstawiają poważne niebezpieczeństwo dla zgromadzonej publiczności.

Wszystkie braki uwidocznione zostały w protokołach, co będzie miało wpływ przy odnawianiu koncesji.

Poza tem odbyły się cztery konferencje naczelników rejonowych, Sędziów, delegatów Zarządów okręgowych i inspektorów, na których wysłuchano referatu insp. Pachelskiego o konieczności ujednostajenia prac nad obroną przeciwpożarową i o roli oficera strażackiego oraz aspirantki Grzędzińskiej o znaczeniu pracy niewieściej na polu samarytańskim i strażackim. Prócz tego rozwijana była obszerna dyskusja nad regulaminem zawodów i regulaminem dla naczelników rejonowych. Konferencje takie odbyły się dn. 2. XII. w Kielcach przy udziale 48 osób, 8.XII w Częstochowie przy udziale 41 osób, 16.XII. w Ostrowcu przy udziale 25 osób i 23.XII. w Radomiu przy udziale 14 osób.

Datę one bardzo wiele cennego materiału pozwalając się wczuwać w poglądy i nastrój całego szeregu najwybitniejszych działaczy pożarniczych i fachowców, którzy już to bezpośrednio ćwiczenia prowadzą, już to biorą udział w sędziowaniu. Pomimo pewnych rozbieżności wywoływanych forsowaniem swych zapatrywań przez miejscowe czynniki, na ogół u znacznej większości uczestników stwierdzono ujednostajony pogląd wyrobiony przez doświadczenie ubiegłych sezonów konkursowych i dążność do poprawienia ujemnych stron dotychczasowego regulaminu. Zwłaszcza regulamin zawodów opierający się na wadliwych założeniach i podstawach był przyczyną wielu niezadowolonych z powodu krzywdzących i niemiarodajnych orzeczeń, wynikających z wadliwego systemu oceny i wielu nieomówień oraz niejasności. Te uwagi i dezyderaty, które uzyskały większość głosów na wszystkich konferencjach będą wzięte pod uwagę przy wprowadzeniu w życie regulaminu zawodów, obowiązującego w 1929 roku.

W dalszym ciągu dokonywane były lustracje Straży i obiektów kolejowych. Zlustrowano Straże w Skarżysku, Jędrzejowie Wąskim i Łazach, obiektów kolejowych, zaś w roku bieżącym zlustrowano 112, co stanowi 66% wszystkich stacyj leżących na terenie naszego Związku.

Brałem udział w wykładach na kursie w Radomiu w czasie od 26.XI. do 3, 12, 28, — kurs zorganizowany łącznie przez Okrąg kozienicki i radomski liczył 47 słuchaczyó skoszarowanych i żywnionych w koszarach 72 pułku. Świadectw wydano 46, gdyż jednemu uczestnikowi świadectwo wstrzymano z powodu młodocianego wieku. Odbył się również 5-dniowy kurs w Woli Morawickiej (pow. kielecki), przy udziale 25 słuchaczyó. Świadectw wydano 23.

W dn. 25.XII. brałem udział w Walnem Zgromadzeniu Okręgu we Włoszczowie, na którym poza zwykłym porządkiem obrad przekazano Zarządowi wprowadzenie nowego Statutu. Na prezesa Okręgu wybrano p. Starostę Zygmuntą Kołtubują.

W dniu 8.12 byłem obecny na zakończeniu Walnego Zgromadzenia Okręgu w Częstochowie, na którym przyjęto nowy Statut i dokonano nowych wyborów. Co do wyborów zgłosiłem zastrzeżenie ze względu na to, iż w głosowaniu brali udział nie tylko delegaci Straży, lecz również członkowie b. Zarządu okręgowego, a niektórzy głosowali dwa razy. Przytem dokonywano wyborów przed zarejestrowaniem Statutu.

Dokonałem inspekcji Okręgu jędrzejowskiego dn.23.XI, włoszczowskiego w dn. 24.XI, gdzie jednocześnie wizytowałem nowych pp. Starostów, dalej w Wierzbniku w dn. 14, 12, w Sandomierzu w dn. 15.12, w Opatowie w dn. 15.12, i w Miechowie dn. 28.12. 1928 r

W Miechowie brałem udział jako rzeczoznawca w dochodzeniu prowadzonym przez delegata Województwa, przeciwko Zarządowi Straży Pożarnej w sprawie niestosowania się do Statutu i zarządzeń Starostwa.

Kilkakrotnie wyjeżdżałem do Pana Wojewody z papierami do podpisu i z raportem o przebiegu bieżących spraw i prac. Łącznie z Panem Wojewodą wyjeżdżałem do Dyrekcji P. Z. U. W. w sprawie krzywdzącej nasz Związek repartycji zasiłków. Pan Dyrektor W. Strzelecki obiecał repartycję skorygnować.

Brałem udział w posiedzeniu Wojewódzkiego Komitetu P. W. i W. F., na którym, po wysłuchaniu sprawozdania generała Łuczańskiego o postępie prac przy budowie reprezentacyjnego stadjonu, zatwierdzono zmiany w składzie osobowym Zarządów powiatowych i miejscowych oraz omówiono warunki konkursów strzeleckich.

Odbyła się w Warszawie odprawa inspektorów w której jednak nie mogłem wziąć udziału i o przebiegu informowałem się później w biurze Związku Głównego. Tematem była sprawa przygotowań do P. W. K. i rewizja regulaminu zawodów.

Na skutek wynikłych nieporozumień, które bezskutecznie w czasie parokrotnych wyjazdów starałem się załagodzić, naczelnik Edward Karsch w Kielcach złożył mandat. Zarząd przyjmując to do wiadomości wyraził mu podziękowanie za długoletnią służbę i przedstawił go do odznaczenia.

Zlikwidowane zostało nieporozumienie pomiędzy Związkiem i Strażą T. A. w Zawierciu, na skutek czego Zarząd tej Straży przystąpił do współpracy ze Związkiem okręgowym.

W dniu 9.12. 1928 r. w Sosnowcu na Zjeździe P. O. W. reprezentowałem Związek kielecki.

Z Panem Wojewodą pomorskim W. Lamotem omówiłem sprawę jego dekoracji w Toruniu oraz inne sprawy organizacyjne.

Z Województwa otrzymaliśmy zarejestrowany nowy Statut Związku Woj.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęło planową pracę nad organizowaniem żeńskich oddziałów przy Strażach. Na skutek zarządzenia do Okręgów, wydanego na zasadzie uchwały Rady Wojewódzkiej, w poszczególnych miejscowościach podjęto akcję bardzo intensywnie.



Od 1 grudnia 1928 roku instruktorka Grzędzińska rozpoczęła pracę w Okręgu opoczyńskim. Rezultatem dotychczasowej pracy jest przeszkolenie kilkunastu oddziałów, zresztą uprzednio zorganizowanych przez Okrąg. Również w stanie organizacji są oddziały w Okręgu będzińskim i radomskim. Jakkolwiek praca ta napotyka na pewne trudności jednakże przy umiejętnym i taktownym pokonywaniu ich, podjęta akcja się powoli rozwija i można mieć nadzieję, że zamierzone rezultaty dadzą się osiągnąć.

Naogół znaczna liczba niewiast docenia znaczenie organizowania się przy Strażach w celu niesienia odpowiedniej pomocy czy to w zakresie samarytańskim czy pożarniczym podczas akcji ratunkowej, z tych względów chętnie się szkolą mając na uwadze, że na wypadek wojny konieczność państwowa wymagać będzie, aby niewiasty w miarę możliwości zastąpiły przerzedzone przez pobór szeregi strażackie. W celu rozszerzenia zakresu pracy prowadzi się pertraktację o współpracę tak z Czerwonym Krzyżem, jak i L. O. P. P. Odczuwamy bowiem brak sił nauczycielskich jak i pomocy naukowych w postaci sprzętu tak przeicwgazowego jak sanitarnego.

W okresie sprawozdawczym wydano 11 i 12 numer „Życia Strażackiego“ przygotowano materiał do Nr. 1 oraz sporządzone i rozesłano Okręgom: 1) wyciągi z r-ków Okręgów za składki członkowskie od Straży, 2) porównawcze wykazy wpływów w 1928 roku i zaległości członkowskie od Straży oraz 3) porównawcze wykazy obrotu wydawnictwa i odnaczeniami z uwidocznieniem kwot i stosunku procentowego nabycia, wpłat w 1928 roku i zaległości w dn. 23. 11. 1928 r.

W tymże okresie wypłynę 301 pism, a od 1. 1. 1928 r. — 2550, — wysłano zaś korespondencji i okólników 549, a od 1. 1. 1928 r. — 5077. Wydano zaś świadectw 113, a od 1. 1. 1928 r. — 655 i odnaczeń 68, a od 1. 1. 1928 r. — 598. Wreszcie interesantów załatwiono 17, a od 1. 1. 1928 r. — 211. Delegacyj inspektora był 37 dni.

W okresie od 1 do 26 stycznia 1929 roku w dalszym ciągu lustrowano kinoteatry, mianowicie: dnia 3 w Zagórz, 8 w Strzemieszycach, Niemcach, Kazimierzu i Porąbce, 10 w Żąbkowicach, 12 w Opocznie, 18 w Jędrzejowie, 21 w Zawierciu (dwa kina), 24 w Końskich, 25 Kamienniej. Do lustracji kina w Olkuszu upoważniono d-ha naczelnika Jarne, zaś w Myszkowie, Porębie i Łazach — st. instruktora E. Wochtmana.

Wyjeżdżałem do P. Wojewody z okólnikami i listami pochwalnymi do podpisu i ustaliłem z P. Wojewodą termin popisu drużyn samarytańskich w Opocznie na dzień 17 lutego r. b. oraz referowałem bieżące sprawy. Otrzymałem od P. Wojewody polecenie przygotowania na Wystawę regionalną w Kielcach, expонатów ilustrujących rozwój działalności Związku.

Z Wojewódzkim Komendatem Policji Państwowej omówiłem sprawę: 1) w sprawie wykładów pożarniczych w Szkole policyjnej na Piaskach, 2) godzinnych referatów pożarniczych na odprawach policyjnych w poszczególnych powiatach oraz 3) stosunek policji do Straży podczas akcji ratowniczych przy pożarach.

Odbyłem konferencję z instruktorem Oddziału Czerwonego Krzyża w Kielcach w sprawie współpracy drużyn samarytańskich żeńskich z Czerwonym Krzyżem i udzielania na kursy środków opatrunkowych do szkolenia Czerwonego Krzyża, na które Zarząd Związku otrzyma zaproszenie.

Przez Wojewódzki Komitet L. O. P. P. omówiłem z udziałem drużynami pożarniczymi żeńskimi, przez nie sprzętu w postaci masek gazowych na kursy. Zarząd P. P. wyda okólnikowe zarządzenie do Powiatowych Zarządów w sprawie zaopatrzenia się w potrzebny sprzęt.

Przyjęciu Wojew. Komitetu P. W. w sprawie stadionu, ożywienie prac.

zawodów strzelecko-atletycznych, budżetu i inne bieżące sprawy.

Brałem udział w Walnym Zebraniu Straży Pożarnej Ochotniczej w Jędrzejowie, na którym powołano do życia nowy Zarząd oraz Naczelnika Straży, jego zastępcę, gospodarza i Komisję Rewizyjną. Po zbadaniu i wyjaśnieniu całego szeregu zarzutów wywołujących nieporozumienia pomiędzy Władzami Straży i ogółem członków, na mój wniosek Walne Zebranie mianowało członkami honorowymi ustępującego Prezesa i Naczelnika oraz w imieniu Związku wyraziłem podziękowanie za długoletnią służbę d-wi Adamowiczowi i Pakaszewskiemu.

W Końskich wizytowałem p. Starostę dla omówienia sprawy kredytów na utrzymanie zawodowego instruktora, oraz wyjeżdżałem do Radomia w sprawie wydania 1 numeru „Życia“.

Brałem udział w zebraniu Zarządu okręgowego w Kielcach oraz dokonałem inspekcji Straży w Wolicy. Fałszywy alarm i ćwiczenia wykazały, że Straż ta wybije się na naczelnie miejsce pod względem sprawności i wyszkolenia.

Poza tem przygotowany materiał do 2 numeru „Życia“, opracowano zestawienie danych z wyprowadzeniem procentowem wpływu składek członkowskich z poszczególnych Okręgów, zadłużeń za składki w dniu 31, 12, 28 oraz stosunek procentowy zobowiązań składowych w dniu 31, 12 oddzielnie za rok 1927 i 1928, wreszcie sporządzone spis biblioteki, projekt obwieszczenia o ochronie od pożarów i plon działalności Związku.

W rzeczonym okresie wpłynęło 183 pism, wysłane zaś korespondencji i okólników 346. Świadectw kursowych wydano 26. Interesantów załatwiono 10. Delegacyj inspektora było dni 19.

W dalszym ciągu obrad przyjęto do wiadomości zarejestrowanie nowego Statutu Wojewódzkiego i wciągnięcie do rejestru Stowarzyszeń pod Nr. 1861. na zasadzie postanowienia Pana Wojewody z dnia 3, 12, 28 Nr. 8624 B.P.

Ze względu na powyższe, stosownie do uchwały Rady Wojewódzkiej z dnia 28 września 1928 roku postanowiono Statut wprowadzić w życie.

Rade Wojewódzką postanowiono zwołać na 14 kwietnia 1929 r. z poniższym porządkiem obrad:

1. Zatwierdzenie protokołu poprzedniego zebrania,
2. Sprawozdanie z działalności za 1928 r.,
3. Sprawozdanie kasowe za 1928 r.,
4. Protokół Komisji Rewizyjnej,
5. Zatwierdzenie budżetu na 1929 r.,
6. Program działalności na 1929 r.,
7. Wybory Prezesa Rady, Prezesa Zarządu, 6 członków Zarządu i 3 zastępców oraz 3 członków Komisji Rewizyjnej i 2 zastępców,
8. Wolne wnioski.

Wobec projektowanej przez Pana Wojewodę w marcu Wystawy regionalnej w Kielcach — postanowiono upoważnić inspektora do zamówienia u rysownika wykresów obrazujących rozwój Związku od roku 1925 do 1928 włącznie.

W tym celu uchwalono zwrócić się do Okręgów o przyspieszenie nadesłania materiału statystycznego za 1928 rok.

Postanowiono przygotować mapę z uwidocznieniem sieci strażackiej, wykres ilustrujący, wzrost Straży powiatami od założenia do 31. 12. 28. wykres wzrostu ilości ważniejszych narzędzi i stosunek ilości Straży, strażaków, remiz i narzędzi do powierzchni, ludności i budynków.

Ze względu na znaczne rezultaty pracy przy organizowaniu żeńskich drużyn w Okręgu opoczyńskim postanowiono urządzić w Opocznie dn. 17 lutego 1929 roku pokaz ćwiczeń samarytańskich i gazowych.

Na pokaz ten uchwalono zaprosić przedstawicieli instytucji i urzędów, tak w celu zademonstrowania postępów pracy na tem polu jak i dla propagandy.

Bez względu na P. W. K. postanowiono nie zmieniać obecnego programu działalności Związku w celu nie prze-



rywania biegu prac fachowych wśród Straży. Dla tych powodów ustalono termin zawodów wojewódzkie w Kielcach na 8 września.

Zawody te winny być poprzedzone zawodami okręgowymi i rejonowymi.

Projektuje się również konkurs orkiestr i zawody drużyn żeńskich i harcerskich.

Zawody ogólnopolskie odbędą się od 13-16 czerwca w Poznaniu.

W dniu 13 kwietnia i 24 listopada zwołano będą odprawy instruktorów Związku kieleckiego.

Zatwierdzono szemat do sprawozdań rocznych dla Okręgu.

Przystępując do następnego punktu obrad, odczytano wstępny artykuł w Nr. 3-m „Przeglądu Pożarniczego”, protokół zebrania Zarządu Głównego z dn. 9 stycznia r. b. oraz wysłuchano wyjaśnień d-na Prezesa Kona z przebiegu dyskusji na tym zebraniu, i z przebiegu dyskusji na temat wymienionego artykułu na posiedzeniu Zarządu Głównego w dn. 25 stycznia r. b.

Po wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos kolejno wszyscy członkowie Zarządu i potępiali ten rodzaj napaści, jednogłośnie uchwalono wysłać pisma podane niżej, oraz ogłosić treść niniejszej rezolucji i pism w „Życiu Strażackim” do wiadomości Strażactwa wojew. kieleckiego.

Do

Pana Redaktora „Przeglądu Pożarniczego”  
w Warszawie

Zapoznawszy się z treścią artykułu W Pana „Niezdrowa atmosfera” w Nr. 3 „Przeglądu Pożarniczego” konstatujemy:

1). Prezes Kon na posiedzeniu Zarządu Głównego uznał w dyskusji wniosek W Pana udzielania prowizji personelowi instrukcyjnemu za wysoce niemoralny i zastrzegł się, że stosować tych metod na terenie swego Związku nie będzie.

2). Zarząd Główny na posiedzeniu tym uchwalił w sprawie wniosku W Pana nie powziął, więc nie może być mowy o niepodporządkowaniu się decyzji Głównego Zarządu, gdyż sprzeczną ze swym sumieniem uchwale miałby prawo przenieść na teren Rady Naczelnej do wszechstronnego oświetlenia i zdecydowania.

3). Zebrania Zarządu są poufne i różnica zdań i poglądów nie może być oświetlana z punktu widzenia interesów „Przeglądu Pożarniczego” w organie urzędowym Związku.

4). Artykuł W Pana podkopuje zaufanie do władz naczelnych pożarnictwa i godzi w jednostkę bardziej zasłużoną dla pożarnictwa od innych „o wrażliwym sercu społeczników”.

5). Skoro W Pan nie oświetla innych bardziej rzeczowych, a więcej niepokojących przejawów „niezdrowej atmosfery” stosunku Głównego Związku publikowanie tego rodzaju enuncjacji, jak wspomniane wyżej, jest objawem bezwzględnie jednostronnym.

Wobec powyższego traktujemy artykuł W Pana jako wysoce nie na miejscu i podważający powagę korporacji i jej urzędowego organu.

Do

Komitetu Redakcyjnego „Przeglądu Pożarniczego”  
w Warszawie.

Niefortunne wystąpienie Redaktora „Przeglądu Pożarniczego” w Jego artykule „Niezdrowa atmosfera”, a skierowane przeciwko prezesowi naszego Związku zmusza nas do zainterpelowania W Panów, czy z Ich wiedzą i zgodą artykuł ten został tam umieszczony.

O łaskawą spieszna odpowiedź upraszamy.

Na tem posiedzenie zakończono wyznaczając termin następnego zebrania na 17 lutego 1929 roku w Opocznie.

## Przegląd prasy fachowej.

W numerze 8 **Walki z pożarem**, poza wstępną odezwą „Gdy się Chrystus rodzi” znajdujemy artykuł T. Szeteli „W zimową porę”, poświęcony zagadnieniom życia kulturalno-oświatowego wśród Straży. Dalej idzie dalszy ciąg artykułu radcy pożarnictwa Bol. Wójcikiewicza „Automobil w Strażach Pożarnych” oraz artykuł „Pożar a woda”. Numer zamyka dział ekonomiczno-gospodarczy.

W **Przeglądzie pożarniczym** umieszczono sprawozdanie z kursu instruktorskiego oraz korespondencję z Kolbuszowej, Krasna, Przemyśla i Tarnobrzegu. Feljeton Wiszniewskiego i dział urzędowy zamykają numer.

W numerze 23 **Strażaka Śląskiego** wstępny artykuł poświęcony planowości pracy. Poza przepisami o przechowywaniu płynów łatwopalnych znajdujemy artykuł druha Barona o rewizji budynków kinematograficznych. Dział oficjalny Związku zamyka numer.

W numerze 9 **Walki z pożarem**, poza okolicznościowymi wierszykami i noworocznym artykułem wstępnym, znajdujemy w dziele kulturalno-oświatowym artykuł W. Wiszniewskiego: „Przez morze do samodzielności gospodarczej.” Dział fachowy wypełnił Tadeusz Szetela, tematem o podstawie materialnej przy zakładaniu Straży Pożarnych w gminach wiejskich. W artykule: „Samoczynny aparat do gaszenia” opisane są tryskacze. Numer zamyka zarządzenie o medalach pamiątkowych z okazji 10-lecia i wykaz ofiar na fundusz prasowy.

W **Przewodniku pożarniczym**, organie Małopolskiego Związku Straży Pożarnych, umieszczono sprawozdanie z kolejowego kursu w Stryju, że Straży Pożarnej w Szczercu, z obrony przeciwgazowej w I Okręgu, z pożaru w Merwi oraz nekrolog ś. p. Ludwika Gajewskiego. Zeszyt zakończony jest informacjami z działu ekonomiczno-gospodarczego.

W Nr 11-12 **Wiadomości Związkowych**, organie Cieszyńskiego Związku Straży Pożarnych, w artykule: „Jak Sejm śląski opiekuje się pożarnictwem na Śląku Cieszyńskim”, omawiana jest sprawa odmowy udzielenia pożyczki na cele obrony przeciwpożarowej przez Sejm śląski. Poza tem numer wypełniony jest sprawozdaniem z zebrania Rady Cieszyńskiego Związku oraz preliminarzem na 1929 rok.

W numerze 1 **Strażaka Śląskiego**, poza okolicznościowymi wstępnymi artykułami, umieszczono charakterystykę działalności P. Z. U. W., w zakresie współpracy z organizacjami strażackimi, pióra p. K. Wyszackiego, naczelnika Wydziału Prewencyjnego P. Z. U. W. Poza tem znajdujemy artykuły: „Krótkie śpięcie, jako źródło pożarów” oraz „Dostawa sprzętu pożarniczego”. W dziale oficjalnym umieszczono sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Zw. Wojewódzkiego oraz Centrali dotyczące P. W. K.

Nr. 2 **Strażaka Śląskiego**, artykuł wstępny poświęcony naszym zadaniom w związku z P. W. K. w Poznaniu oraz w zakresie obrony przeciwgazowej i dalszego usprawniania drużyn w walce z klęską pożarową. W artykule: „Powszechna Wystawa Krajowa”, podano do wiadomości zamierzenia Gł. Związku. W swej pracy p. t. „Gazownictwo”, insp. Pachelski rozpoczął cykl popularnych wiadomości z zakresu istoty gazów bojowych i środków obrony. W odezwie „Druhowie do pracy!”, Józef Jarzyna wzywa strażactwo do szkolenia się w zakresie obrony przeciwgazowej. Wdziale oficjalnym umieszczono sprawozdanie z posiedzenia Śląskiej Komisji Technicznej, na którym omawiano projekt regulaminu zawodów opracowany przez Centralę. Komisja postanowiła zwrócić się do Zarządu Gł. o szersze umotywowane wnioski, dotyczące poprawek, któreby umożliwiły zastosowanie w całej rozciągłości nowo opracowanego regulaminu. Poza sprawozdaniem z odprawy ogniomistrzów i konferencji oficerów z katowickiego powiatu, znajdujemy szereg korespondencji z poszczególnych Straży.



W numerze trzecim „Strażaka Śląskiego”, na naczel-nem miejscu umieszczono raport z prac Działu P. W. K. W dziele oficjalnym umieszczono okólnik P. Z. U. W. w sprawie Kasy Strażackiej i sprawozdanie z dorocznej konferencji ogniomistrzów. W artykule: „Ręczne gaśnice chemiczne.” Strażak omawia konieczność sprawdzania wy-trzymałości tych aparatów co kilka lat. Poza planem dzia-łalności Zw. Wojewódzkiego i korespondencjami z poszcze-gólnych Straży, umieszczono okólnik M. S. W. w sprawie radja na wsi oraz wzmiankę o telefotografii i telewizji.

## Automobilizacja Straży Pożarnych.

W Strażach powinny być stosowne najwyżej 2 typy samochodów, jeżeli nie brać pod uwagę droższych — cięż-szych samochodów na 2½ ton. i cięższych podwoziach.

Jeden typ — wyłącznie samochód rekwizytowy, z ob-szarną skrzynią na rekwizyty, z pomieszczeniem ogólnem conajmniej na 240 mtr. węży gumowanych w krótkich od-cinkach (lub na odpowiednią większą ilość węży parcia-nych) z miejscem siedzącym nie więcej jak na 8 ludzi, z oparciami i zabezpieczeniem od wypadnięcia przy szyb-kiej jeździe lub na zakrętach, z bardzo mocnym a lek-kiem ruszowaniem na drabinę francuską, 2 hakowe, 2 bo-saki i umocowaniami takowych, pomieszczeniem na sika-wkę motorową z odpowiednim silnem momentalnym za-mocowaniem, z obudowaniem osłaniającem sikawki od uszkodzeń w drodze, z oddzielną skrzynką na narzędzia sa-mochodowe, z jednym lub dwoma kompletnymi kołami zapasowymi, umocowaniami jednak nie w zwykły sposób, a umożliwiającymi momentalne zdjęcie kół do zamiany, z wz-mocnieniem zwykłych stopni podwozia, gdyż normalne nie wytrzymują specjalnych obciążeń wozu strażackiego. Cała karoserja musi spoczywać na specjalnej konstrukcji żelaznej, inaczej bowiem nie osiągniemy niezbędnej trwa-łości wozu.

Pożądane jest jeszcze zawieszanie na tyle wozu 2 kołowe zwijadło na 200 mtr. węża, z urządzeniem do momental-nego zdejmowania i zawieszania.

Również wskazane jest urządzenie do zaczepiania przy-czepki samochodowej, jeżeli takową straż posiada.

Wymiary opon 30×5 wystarczają przy lekkich wo-zach, przy stosowaniu większego obciążenia, przez tylne 2-kołowe zwijadło; przy samochodach ze zbiornikiem, opo-ny na tylne koła powinny być 32×6 i to lepiej typu wzmo-cnionego.

Wskazaniem jest urządzenie przedniej szyby łama-nej dla ochrony kierownicy przy niepogodzie oraz wyposa-żenie obok normalnego sygnału, w trąbkę i dzwon, oświe-tlony wskaźnik ruchu, ruchomy reflektor, który b. przydat-ny jest w drodze i przy pożarze.

Naturalnie obok światła hamulcowego powinno być tylne światło zapalane oddzielnie z tyłu, a nie z siedzenia kierowcy i przeniesione przy przedłużeniu ramy podwozia w widoczne miejsce.

Niezbędne są jeszcze solidne brezentowe pokrowce na węże. Wykończenie całości musi być staranne, gdyż samochód pożarniczy więcej, niż jakikolwiek inny jest nara-żony w drodze i przy pożarze na niedelikatne obchodze-nie się z nim. Nie należy więc przy zakupie kierować się tylko ceną, pamiętając, że najczęściej kupując rzecz dro-gą kupujemy tanio, gdy natomiast rzecz pozornie tania, przy użyciu może okazać się bardzo przeplaconą.

Drugim typem bardzo odpowiednim dla naszych wa-runków jest samochód ze zbiornikiem, różniący się od wyżej opisanego tylko tem, że zamiast obszernej skrzyni na rekwizyty pożarnicze, posiada zbiornik na wodę o po-jemności 600 litr., zamiast jednej skrzyni dużej są dwie wąskie tylko pod siedzeniami na drobne rekwizyty.

Zbiornik musi być prostokątny (a nie cylindryczny) bez względu na wyższą cenę zbiornika prostokątnego,

a to dla lepszego wyzyskania miejsca na podwoziu. Zbior-nik powinien posiadać wewnętrzne ścianki ślizgowe, chro-niące go od uderzeń wody, zbiornik na smok i spust, oraz władz z momentalnym hermentycznym zamknięciem. Nor-malne do tego wozu zwijadło 2-kołowe ze względu na ob-ciężenie wozu nie może już być stosowane.

Jeszcze jedna ważna okoliczność jest do zaznaczenia, mianowicie, że z jednej strony całkowita waga wozów nie powinna przekraczać normy dopuszczalnego obciążenia, z drugiej zaś strony powinna być w dopuszczal-nych gra-nicach dla danego podwozia całkowicie wyzyskana. Nie należy jednak przytem kosztem osłabienia konstrukcji, a więc trwałości wozu, urządzać na nim więcej niż 8 miejsc dla strażaków, zbytnio obciążać drabinami i t. p.

inż. **Gustaw Szołowski**  
(Przewodnik Ubezpieczeniowy).

## Trzeźwość.

Związek Straży Pożarnych Województwa lubelskiego wydał poniższą odezwę:

„W ostatnich czasach wydarzyło się kilka smutnych wypadków pijaństwa wśród umundurowanych członków straży w miejscach publicznych, a nawet „w jednej ze straży” takiż wypadek zakończył się krwawą bójką.

Straże pożarne, które mają za zadanie wychowywać swych członków na prawych i karnych obywateli, zdolnych w każdej chwili do niesienia pomocy w czasie klęski po-żaru, podobnych wypadków tolerować nie mogą. **Straże pożarne muszą w swych szeregach posiadać ludzi trzeźwych i świecących zawsze przykładem in-nym obywatelom.**

Zarząd Związku Wojewódzkiego wzywa przeto związki okręgowe do wszczęcia energicznej walki z przytoczonymi objawami, szkodzącymi zarówno sprawie bezpieczeństwa pożarowego, jak i opinii strażactwa oraz do dopilnowania ścisłego przestrzegania przez strażę związkowe następują-cych postanowień:

1. **Używanie napojów alkoholowych nie mo-że być tolerowane na żadnych zjazdach, uroczy-stościach czy zebraniach strażackich.**

2. Przypomina się art. 67 statutu ochotniczej straży pożarnej, dopuszczający noszenie munduru związkowego wyłącznie tylko podczas służby.

3. Członkowie straży, nie stosujący się do powyż-szego artykułu statutu, winni być pociągani do odpowie-dzialności dyscyplinarnej, tacy zaś, którzy, będąc umun-durowani dopuściliby się pijaństwa, winni być z całą bez-względnością usuwani z szeregów strażackich.

Zarząd Związku Wojewódzkiego jest przekonany, że zarówno związki okręgowe, jak i strażę związkowe uczy-nią wszystko, aby wspomniane zło stłumić w zarodku, nie dopuszczając do powtarzania się w strażach wypadków pi-jaństwa, a tem samem przyczynią się do rozwoju i wzro-stu powagi strażactwa polskiego“.

Wobec szybkiego rozwoju organizacji żeńskich od-działów przy Strażach Pożarnych, zachodzi potrzeba przy-gotowania żeńskiego personelu instrukcyjnego. Pragnąc zapewnić środki na kształcenie, chciałabym jednocześnie uczcić zasługi pioniera idei strażackiej wśród niewiast, składam złotych 100 na utworzenie stypendjum imienia „**Zdzisława Przyjałkowskiego**“. Ze stypendjum tego mogłyby korzystać kandydatki pragnące się poświęcić za-wodowej służbie instruktorskiej według dyspozycji Zarządu Związku Kieleckiego. Wzywam Ogół Strażactwa do popar-cia mej myśli i do nadsyłania ofiar na zainicjonowany cel.

C z o ł e m!

(—) **H. Grzędzińska.**

### OD ADMINISTRACJI

Fundusze należy składać pod adresem Związku Kieleckiego na konto Nr 62,090 w P. K. O. z zaznaczeniem celu przekazywa-nych pieniędzy. Nazwisko ofiarodawców będą ogłaszane w „Życiu Strażackim“.



# DZIAŁ URZĘDOWY.

Okólnik Nr. 30.

## Tymczasowy regulamin

dla żeńskich oddziałów Straży Pożarnych  
Województwa Kieleckiego.

1. Celem żeńskich oddziałów Straży Pożarnych jest:  
a) krzewienie w niewiastach zamiłowania do bezinteresownej służby społecznej,

b) budzenie zdolności orientacyjnych i przytomności umysłu,

c) wyrabianie dzielności, karności, tężyzny fizycznej i wytrzymałości nerwów,

d) szkolenie w udzielaniu pierwszej pomocy samarytańskiej w nieszczęśliwych wypadkach,

e) przygotowywanie się do obrony przeciwgazowej i lotniczej,

f) tworzenie rezerw strażackich i ćwiczenie się w pomocniczej akcji przeciwpożarowej; w zakresie łańcucha wodnego, tłumnic, utrzymania porządku, pilnowania ruchomości i opieki nad pogorzelcami.

2. Każda drużyna w swym postępowaniu kieruje się poniższymi zasadami:

a) miłuje Boga; wiarę swoją stwierdza dobrymi uczynkami i stara się o to, aby życie jej było nieustanną modlitwą w szlachetnych czynach,

b) miłuje Ojczyznę — zna Jej historję, stara się pomnożyć Jej dobra moralne drogą usilnej pracy nad uszlachetnieniem własnym i bliźnich, przez dobry przykład oraz dobra materialne drogą oszczędności i wstrzeźliwości,

b) niesie pomoc bliźnim w każdej okoliczności i stara się ulżyć niedoli najbiedniejszych,

d) każdą, choćby najtrudniejszą czynność, stara się spełnić z ochotą, z umiłowaniem pracy i wesołością,

e) ma szacunek dla każdej najcięższej pracy i dla ludzi pracy,

f) szanuje swoje zdrowie, hartuje ciało, uprawia gimnastykę i sport,

g) jest słowną, punktualną, dokładną i systematyczną w wypełnianiu powierzonych sobie czynności,

h) nie płami serca i ust kłamstwem i plotkarstwem,

i) życie jej jest czyste, wstrzeźliwe i cieszy się dobrą opinią,

j) obowiązana jest brać czynny udział w życiu społecznym swego środowiska.

3. Żeńskie oddziały, jako oddzielne jednostki, są częścią składową korpusu Straży Pożarnej i podlegają statutowi Straży oraz wszelkim regulaminom. Członkinie mają wszelkie prawa i obowiązki czynnych członków Straży.

4. Dowódczynie żeńskich oddziałów noszą tytuł Komendantek, jednak są na prawach dowódców oddziałowych, z tą różnicą, że są mianowane przez Związek okręgowy. Tytuł służbowy Komendantek jest funkcją a nie szarżą.

5. Tak Komendantki, jak i zastępczynie, są w szarży aspirantek oficerskich z obowiązkiem stosowania się do regulaminu wewnętrznego.

6. Komendantka dobiera sobie w miarę liczebności oddziału zastępczynie, które przedstawia drogą służbową Związkowi okręgowemu do zatwierdzenia. Zastępczynie używają tytułu Drużynowych.

7. Zatwierdzony przez Związek program zajęć przeprowadza Komendantka samodzielnie pod ogólnym nadzorem Naczelnika Straży i Władz Związkowych oraz instruktorów.

UWAGA. Instruktor jako funkcjonariuszka Związku Wojewódzkiego pracuje samodzielnie na terenie wśród oddziałów żeńskich pod bezpośrednim kierownictwem inspektora i pod ogólnym nadzorem Władz Związków Okręgowych.

8. Komendantka jest odpowiedzialną przed Władzami Związku Straży za wys kolenie i karność oddziału. Komendantka bierze udział w zebraniach Rady Sztabowej i Zarządu Straży, gdzie referuje sprawy dotyczące żeńskie go oddziału.

9. Wszystkie członkinie żeńskich oddziałów stają się rzeczywistymi członkami Straży z prawem noszenia znaku Związku po przeszkoleniu się w zakresie:

a) obrony przeciwpożarowej

b) służby samarytańskiej,

c) wychowania fizycznego,

d) przysposobienia wojskowego,

e) obrony przeciwgazowo-lotniczej,

f) pogotowia wodnego,

g) służby kulturalno-oświatowej.

10. Obrona przeciwpożarowa:

TEORIA.

a) historia pożarnictwa,

b) służba wewnętrzna Straży,

c) statuty, regulaminy i instrukcje,

d) ogień i środki gaśnicze,

e) akcja zapobiegawcza,

f) tabor strażacki i konserwacja sprzętu.

PRAKTYKA.

a) musztra,

b) łańcuch wodny,

c) ćwiczenia tłumnicami,

d) obznajmienie z taborami strażackimi.

11. Służba samarytańska:

a) anatomja, fizjologia, higiena

b) ratownictwo w nagłych wypadkach,

c) bandażowanie, przenoszenie chorych, rannych, zagazowanych, sztuczny oddech,

d) apteczka.

12. Wychowanie fizyczne po uprzednim zbadaniu lekarskiem:

a) gimnastyka i lekkoatletyka,

b) gry ruchowe,

c) sport przystosowany do warunków lokalnych np.: tam gdzie jest woda należy uprawiać wioślarstwo, pływanie. W okolicach podgórskich — narciarstwo, Zimą należy uprawiać łyżwiarstwo i saneczkowanie,

d) kolarstwo, jako środek łączności,

e) łucznicstwo.

13. Przysposobienie wojskowe:

a) historia Polski — budowa państwa,

b) organizacja sił zbrojnych (streszczenie),

c) służba wewnętrzna (streszczenie),

d) strzelectwo (dużo praktyki — zawody),

e) pionierka, ćwiczenia polowe, terenoznastwo, łączność.

14. Obrona przeciwgazowo-lotnicza:

a) podstawowe wiadomości o gazach i lotnictwie,

b) zasady obrony przed gazami i bombami,

c) teoria o maskach oraz praktyczne zastosowanie,

d) schrony i ubranie,

e) odkażenie terenów,

f) ratowanie zatrutych gazami.

15. Pogotowie wodne:

TEORIA:

a) woda — jako żywioł,

b) znajomość lokalnych zbiorowisk wody.



- c) sposób zabezpieczenie się przed powodzią i zachowanie się w czasie powodzi,
- d) znaczenie pogotowia,
- e) służba wartowniczo-sygnalizacyjna,
- f) ratownictwo,
- g) służba sekcji roboczo-technicznej,

**PRAKTYKA:**

- a) umiejętność pływania,
  - b) wioślarstwo,
  - c) umiejętność szacowania odległości w warunkach atmosferycznych w rzucie liną,
  - d) umiejętność wiązania lin ratowniczych,
  - e) sporządzanie kół ratowniczych ze starych węży ssawnych, pęcherzyn, sitowia, trzciny, z lekkiego i miękkiego drzewa np. lipy,
  - f) umiejętność sporządzania prowizorycznych tratw z beczek, belek i sporządzanie kładek,
  - g) praktyczny sposób ratowania ludzi i przedmiotów z budynków zalanych wodą,
  - h) ratowanie topielców,
  - i) alarmy wodne.
16. Pogotowie narciarskie (okolice górskie):
- a) znajomość gór, przełęczy, miejsc niebezpiecznych,
  - b) dokładna znajomość ścieżek górskich i dróg,
  - c) znaczenie pogotowia narciarskiego w czasie śnieży i katastrof śniegowych,
  - d) ratowanie zamrożonych i zaduszonych śniegiem,
  - e) ćwiczenia z nartami w celu uzyskania sprawności ratowniczej,
  - f) umiejętność pokonywania trudności warunków atmosferycznych.

**17. Śpiew**

Każdy oddział musi umieć odpowiednią ilość piosenek. Wybór dowolny, ale treść pieśni etyczna i przyzwolita. Nie wolno śpiewać piosenek brukowych i kabaretowych.

Do pieśni obowiązkowych należą:

- a) Jeszcze Polska nie zginęła,
- b) Boże coś Polskę,
- c) Rota — Konopnickiej,
- d) Boże ojczy,
- e) Pod Twą obronę,
- f) Kiedy ranne wstają zorze,
- g) Wszystkie nasze dzienne sprawy,
- h) Myśmy przyszłością narodu,
- i) Święta miłości kochanej Ojczyzny (hasło),

**UWAGA.** (Podręcznik do piosenek: „Piosenki Harcerskie” — H. Śniegockiego, 50 gr.).

Prowadzenie biblioteki i wszelkie prace kulturalno-oświatowe wchodzi w zakres działalności oddziałów.

18. Każdy oddział winien stawać do zawodów rejonowych, okręgowych, wojewódzkich i ogólnopolskich.

**19. Umundurowanie:**

Mundur — kolory i dystynkcje według regulaminu umundurowania Gł. Związku. Krój jak dla personelu instruktorskiego.

Mundur nie rozcięty z tyłu, zapinany z przodu na 7 guzików, piersiowe kieszonki z kłapkami, kołnierzyk niski wykładany na sposób włoski, długość mundurka, od dolnego brzegu sukienki 35 cm.

Pas galowy w/g uchwały Zarządu Gł. Związku,

Spodnie czarne bryczesy zapięte pod kolanem na dwa guziki, od góry krojem damskim zapinane z boku.

Spódniczka czarna, szeroka (dwa bryty) z głęboką kontrfaldą z przodu i z tyłu, zapięta na zatrzaski od góry do dołu. Dolny obręb sukienki winien być na odległość 35 cm. do ziemi.

Obuwie czarne, obcas wysoki 2 cm., cholewka do połowy łydek, sznurowane na haczyki.

Pończochy czarne z przędzy.

Na lewym rękawie naszyty czerwony krzyż wielkości 4 1/2 cm., pod krzyżem dwa skrzyżowane toporki, a nad

górnym ramieniem krzyża — kask według wzoru Związku Wojewódzkiego.

Mundur i spodnie bojowe z brezentu.

W czasie służby drużny obowiązane są nosić na lewym ramieniu białą opaskę szerokości 8 cm. z naszytym na niej czerwonym krzyżem 5 cm. wielkości.

Plaszcz w/g regulaminu, jednak plecy tegoż półwcięte — proste, pas sukienny z klamrą obszytą sukrem.

Dystynkcje Komendantek: na lewym rękawie srebrna tarcza na której widnieje wyżej opisany kask, krzyż i toporki.

Drużynowe na lewym rękawie kontur tarczy ze srebrnego sznurka. W środku wyżej wymienione emblematy.

Czapki w/g regulaminu Gł. Związku, daszek 5 cm. z emblematami czerwonego krzyża według wzoru Związku.

Srebrny sznurek do gwizdka.

**20. Strój lekkoatletyczny.**

Koszulka z białego płótna, krojona jak bluzka z krótkimi rękawami, oblamowane granatowym kolorem szerokości 2 cm.

Granatowe spodniki — szwedzkie, szarawary z satyny za kolana.

pas i nogawki na gumie.

Skarpetki białe, pantofle z materiału jednolitego dla całego oddziału, na głowę fezik.

Dla wioślarek sweter, a dla narciarek — strój narciarski.

**OGÓLNIK Nr. 31.**

**GŁÓWNY ZWIĄZEK STRAŻY POŻARNYCH R. P.** Warszawa, dn. 7/XII 1928 r.

KOMITET WYKONAWCZY

POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ I ZJAZDÓW.

L. 5891/P. W. K.

**Instrukcja o organizacji Zawodów Krajowych w roku 1929 w Poznaniu.**

Organizowane przez Główny Związek Zawody Krajowe w czasie od 13.VI do 16.VI 1929 r. w Poznaniu mają na celu uwidocznienie postępu dziesięcioletniej pracy Strażactwa Polskiego na usprawnianiu się w umiejętności walki z pożarem.

Celem przygotowania oddziałów ćwiczebnych do Zawodów Związki Wojewódzkie mogą:

a) organizować zawody eliminacyjne, albo

b) wyznaczają oddziały w każdej grupie. Zawody eliminacyjne mają się odbywać tylko do zawodów okręgowych włącznie. Zawodów Wojewódzkich w I półroczu 1929 r. urządzać się nie powinno, z uwagi na wydatki. Na podstawie danych, uzyskanych na zawodach okręgowych, Zarząd Związku wyznacza do Zawodów Krajowych te oddziały, które uzyskały najlepszy czas i dokładność wykonania. Decyzja Zarządu Związku Wojewódzkiego w tym względzie jest nieodwołalna.

O ile stan gospodarczy Związku nie pozwala na przeprowadzenie zawodów eliminacyjnych, Zarząd Związku Wojewódzkiego, wyznacza na podstawie zeszłorocznych danych z zawodów te oddziały do tegorocznych Zawodów Krajowych, które uzyskały najlepszy czas i dokładność wykonania. Decyzja Zarządu Związku Wojewódzkiego w tym względzie jest nieodwołalna.

Wszystkie oddziały, stojące do zawodów obowiązują Regulamin Zawodów Oddziałów.

Wszystkie oddziały ćwiczebne Województwa tworzą jedną Wojewódzką grupę oddziałów ćwiczebnych pod dowództwem Komendanta Grupy, mianowanego przez Zarząd Związku Wojewódzkiego, Komendantowi grupy zostaje przydzielony do pomocy przez Zarząd Związku Wojewódzkiego, adjutant. Skład ćwiczebny oddziału stojącego do zawodów określa Regulamin Zawodów.

Celem utrzymania ścisłej łączności w czasie trwania zawodów, tak między Oddziałami, a Komendantem Grupy,



jako też między Komendantem Wojewódzkiej grupy, a Komendantem Głównym Zawodów, Komendanci Oddziałów wysyłają łączników do Komendanta Wojewódzkiej Grupy Oddziałów ćwiczebnych, ten zaś do Komendanta Głównego zawodów. Łącznicy podlegać będą służbowo Adjutantowi Komendanta Grupy. Obowiązkiem łączników będzie znać miejsce zakwaterowania swych oddziałów i ich dowódców, adresy i telefony Komendanta Wojewódzkiej Grupy jego adjutanta, oraz Komendanta Głównego zawodów. Służba łączności nie może być wyznaczona z pośród członków oddziału ćwiczebnego.

Przejazd koleją Grup ćwiczebnych do Poznania i z powrotem odbędzie się na warunkach ulgowych, w tym kierunku zostaną wydane szczegółowe zarządzenia w swoim czasie.

Kwatery jako też i wyżywienie będzie odpowiednio zapewnione i w dostatecznej ilości za opłatą.

Każda Grupa ćwiczebna będzie miała zapewnione komisyjnie przyjęte narzędzia do ćwiczeń w potrzebnej ilości, jak również i budowle ćwiczebne. Oddziały będą mogły zapoznać się z terenem, budowlami i narzędziami w dniach poprzedzających Zawody, po uprzednim ustaleniu terminu i godzin przez Komendanta Grupy Wojewódzkiej z Komendantem Głównym.

Wszystkie ćwiczenia odbywać się będą na t. zw. „Arenie” na P. W. K., której plan Związki Wojewódzkie otrzymają w swoim czasie.

Wszystkich zawodników obowiązywać będzie w czasie trwania zawodów Regulamin porządkowy, którego wykonania będzie przestrzegać specjalna służba porządkowa.

Od ziały zwycięskie otrzymają nagrody. Podział nagród zostanie ustalony przez Komitet Zjazdów i P. W. K., poczem wraz z opisem zostanie podany do wiadomości Związkowi Wojewódzkim.

Celem silniejszego powiązania korpusu oficerów straży pożarnych w jedną całość i podkreślenia doniosłego momentu w rozwoju naszej organizacji, odbędzie się na zakończenie Zawodów Krajowych bankiet reprezentacyjny korpusu oficerów straży pożarnych.

W bankiecie tym wezmą udział wszyscy oficerowie oddziałów, stających do zawodów, delegaci oficjalni i zaproszeni goście. Szczegóły dotyczące bankietu zostaną podane Związkowi Wojewódzkim do wiadomości.

C z o ł e m.

J. Sztromajer                      Inż. St. Waligórski  
Naczelnny Inspektor              v.-Przewodniczący Komitetu.

**OKÓLNIK Nr. 32.**

**Główny Związek Straży Pożarnych R. P.** Warszawa, dn. 22 XII 1928 r.

**Wydział Wykonawczy**  
Komitetu Zjazdów i Powszechnej Wystawy Krajowej.  
L. 6198/P. W. K.

**Instrukcja o organizacji Pokazów**  
**Obrony Przeciwgazowej przez Oddziały**  
**straży pożarnych podczas**  
**P. W. K. w Poznaniu**

Strażactwo Polskie jest powołane do brania udziału w akcji obronnej Państwa na wypadek wojny przez przeprowadzenie między innymi obrony ludności na wypadek ataków gazowych. Jako dotychczasowe wyniki pracy w tym kierunku postanowił Główny Związek przeprowadzić w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej pokazy obrony przeciwgazowej przez Oddziały straży pożarnych.

Projektowane pokazy z uwagi na zasadniczy cel Oddziałów Straży, jakim jest obrona przed pożarami i ratownictwo, będą miały zadanie pokazania akcji straży podczas pożaru w warunkach jakie ewentualny napad gazowy nieprzyjaciela wytworzy, a więc gaszenie pożaru objek-

tów zagazowanych z ratowaniem ludności, dobytku, odkażenie terenu i organizowanie punktów ratowniczych.

Na program pokazów złoży się wykonanie następującego zadania:

Budowle ćwiczebne strażackie na P. W. K. reprezentują sobą część miasta, na które zostaje wykonany nalot samolotów nieprzyjacielskich. Samoloty bombardują miasto bombami zapalającymi gazowymi. Z chwilą najazdu i zapalenia budynków (co zostanie uskutecznione przez eskadrę samolotów) obserwator daje sygnał, na który Oddziały straży wyruszają do akcji ratowniczej polegającej na gaszeniu pożaru i ratowaniu zagazowanych, tudzież odkażaniu terenu i organizowanie punktów ratowniczych.

Do wykonania powyższego zadania mogą być użyte Oddziały specjalnie w akcji tego rodzaju wyszkolone. Każde Województwo wystawia jeden Oddział. Każdy Oddział winien składać się z 3-ch sekcji po 5 plus 1 razem 6 ludzi z dowódcą Oddziału na czele. Oddziały nadesłane przez Związki Wojewódzkie do pokazów Obrony Przeciwgazowej wykonają razem omówione w p. 3 im niniejszej instrukcji zadanie pod dowództwem oficera wyznaczonego przez Zarząd Główny.

Celem jednolitego przygotowania Oddziałów straży pożarnych do pokazów obrony przeciwgazowej Związki Wojewódzkie przystąpią do zorganizowania po jednym Oddziale w każdym Okręgu. Jest wskazane, ale niekonieczne, aby Oddział taki nie był oparty o jedną Straż, natomiast, aby obejmował kilka Oddziałów, najlepiej rejon.

Powyższy Oddział Przeciwgazowy winien posiadać charakter szkolny i doświadczalny, aby się móc stać podstawą do pracy przeciwgazowej okręgu.

Wszystkie Oddziały przeciwgazowe muszą posiadać jednolite wyszkolenie przeciwgazowe, oparte na regulaminach i programach wydanych przez Główny Związek.

Celem sprawdzenia wyników pracy, Związki Wojewódzkie przeprowadzą po zakończeniu wyszkolenia Oddziałów wojewódzkie pokazy pracy przeciwgazowej Oddziałów, jako ewentualne zawody eliminacyjne.

Umundurowanie wszystkich Oddziałów winno być ściśle regulaminowe.

Każdy Oddział ćwiczący w niniejszym pokazie winien zaopatrzyć się w sprzęt gazowy i strażacki we własnym zakresie, bądź to zabierając ze sobą, bądź też korzystając z miejscowego sprzętu.

Regulamin pokazów obrony przeciwgazowej otrzymają Związki Wojewódzkie do dnia 1.II 1929 r.

Wszystkie Związki Wojewódzkie złożą do dnia 1.III 1929 r. meldunki o stanie organizacji i Oddziałów do ćwiczeń pokazowych obrony przeciwgazowej.

Czolem.

J. Sztromajer                      Inż. St. Waligórski  
Naczelnny Inspektor              v. Przewodniczący

**Nowy adres siedziby**  
**Głównego Związku.**

**OKÓLNIK Nr. 33.**

Niniejszym zawiadamiamy, że z dniem 3 stycznia 1929 r. Główny Związek Straży Pożarnych Rzecz. Polskiej—został przeniesiony do nowego lokalu, przy ul. Poznańskiej Nr. 11 m. 5, adres telegraficzny „Pożanicto—Warszawa”. Telefon 84—30.

**POWSZECHNY ZAKŁAD              OKÓLNIK Nr. Nr. 34.**  
**Ubezpieczeń Wzajemnych.**

**KASA STRAŻACKA.**              Nr. Pr. 4331.  
Warszawa, dn. 27.XII 1928 r.

**Do Zarządów Straży Ogniowych Ochotniczych.**

Kasa Strażacka, istniejąca od 1922 roku przy Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, ma na celu udzielanie zapomóg w razie nieszczęśliwych wypad-



ków czynnym członkom (względnie ich rodzinom) tych ochotniczych straży pożarnych, które zbiorowo zgłoszą swój udział do Kasy i wykażą się przynależnością do Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewidziane regulaminem świadczenia Kasy Strażackiej na 1929 rok ustalono w skali następującej:

- 1) dla wdowy po zmarłym na skutek wypadku strażaka lub najbardziej uprawnionego najbliższego członka rodziny . . . . . zł. 5.000 —
- 2) dla każdego z dzieci do 16 lat . . . . . zł. 500,—
- 3) w razie stwierdzonej stałej, całkowitej niezdolności do pracy strażakowi wypłacone będzie jednorazowe odszkodowanie . . . . . zł. 7.000,—
- 4) w razie choroby, związanej bezpośrednio z wypadkiem, strażak otrzyma za każdy dzień choroby . . . . . 7,—

Zarząd Kasy zawiadamia, że w celu nabycia praw do świadczeń Kasy, należy w myśl art. 15 regulaminu Kasy, przesłać przed 1 kwietnia 1929 roku listę imienną członków według wzoru i wpłacić przez P. K. O. na konto czekowe Nr. 50,531 ustaloną na 1929 rok opłatę po 50 groszy od każdego zgłoszonego do Kasy członka straży ogniowej.

Przystępować do Kasy mogą tylko całe straże zbiorowo. Pojedynczy strażak nie może zgłaszać swego przystąpienia do Kasy.

O każdym nieszczęśliwym wypadku Zarząd Straży obowiązany jest zawiadomić Kasę niezwłocznie, nie później jednak niż przed upływem tygodnia (art. 17 regulaminu Kasy).

Wzory zawiadomień o wypadku wysyłane są niezwłocznie, dopiero po otrzymaniu przez Kasę Strażacką wiadomości o zaszłym wypadku nieszczęśliwym.

W celu uzyskania praw do świadczeń Kasy w roku 1929-ym należy wypełnić, podpisać i przesłać wzór zobowiązania oraz przysłać do Kasy Strażackiej imienny wykaz członków straży ogniowej (w/g wzoru), oraz wpłacić przekazem P. K. O. należną opłatę, licząc po 50 groszy za każdego zgłoszonego członka straży pożarnej.

O zmianach w składzie osobowym straży, jakie w ciągu roku nastąpić mogą, należy natychmiast zawiadomić Kasę, gdyż tylko wykazani na liście imiennej członkowie Kasy, uzyskują prawo do świadczeń Kasy.

W ostatnich pięciu latach Kasa Strażacka udzieliła zasiłku strażakom i ich rodzinom w 404 wypadkach, wypłaciwszy ogółem zł. 100.142.49.

W interesie Straży Ogniowych leży, aby jaknalicznie zgłaszały swe przystąpienia do Kasy Strażackiej przed 1-m kwietnia 1929 roku

**Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.**

**Władysław Strzelecki.**

**Konstanty Wyszacki.**

#### **Kredyt radjowy.**

#### **Okólnik Nr. 35.**

Podaje się do wiadomości, że oddział w Kielcach Państwowego Banku Rolnego, ulica Sienkiewicza № 57, udziela kredytów na zakup aparatów radio-odbiorczych do wysokości Zł. 700, — przy oprocentowaniu 9 $\frac{1}{2}$ % rocznie na termin 12-miesięcznych, organizacjom społecznym (np. kółkom rolniczym, pow. towarzystwom rolniczym, domom ludowym, kółkom młodzieży wiejskiej, ochotniczym strażom pożarnym i t. p.) przyczem ubiegające się o ten kredyt instytucje winny składać podania do Banku za pośrednictwem centralnych organizacji rolniczych (Centralne Towarzystwo Rolnicze wzgl. Centralny Związek Kółek Rolniczych), które zaopatrują podania w swoje opinie.

Przyznane pożyczki wypłaca Bank bezpośrednio firmom dostarczającym aparaty radio-odbiorcze.

Na zabezpieczenie kredytu przyjmuje Bank skrypty dłużne, zeznane solidarnie conajmniej przez trzy mająt-

kowo odpowiedzialne osoby, które przyjmują na siebie gwarancję za terminowy zwrot pożyczek. Do podania należy załączyć potwierdzone przez gminę informacje o ich stanie majątkowym.

W podaniu musi być stwierdzone, że ubiegająca się o kredyt instytucja posiada odpowiednią salę do urządzania słuchowisk radjowych, jak również winien być stwierdzony sposób, w jaki instytucja zamierza zamortyzować sumę wydatkowaną na zakup aparatu.

**Zachowanie spokoju i uprzejmości podczas pełnienia służby w uniformie.**

#### **Okólnik Nr. 36.**

Wpływają zażalenia, że niektórzy członkowie Straży, czy to przy akcji ratunkowej, czy podczas służby porządkowej zdradzają zbyt częste zdenerwowanie i są nieuprzejmi w stosunku do publiczności.

Tego rodzaju przejawy świadczą o braku wyrobienia i taktu, zrażają społeczeństwo nie tylko do jednostek ale do całej naszej Korporacji oraz utrudniają pracę, gdyż wprowadzają zamęt i zbyt częste nieporozumienia.

Ze względu na ujemne skutki niewłaściwego zachowania się poszczególnych osób prosimy zwrócić uwagę podwładnym organom na konieczność zachowania spokoju i uprzejmości w stosunku do kolegów jak i publiczności, zwłaszcza podczas pełnienia służby w uniformie.

**Unikanie zabiegania o fundusze dla Straży poza własną siedzibą.**

#### **Okólnik Nr. 37.**

Jedna ze Straży wystarała się o pozwolenie na kwestę w całym Województwie w postaci sprzedaży cegiełek na budowę remizy domu ludowego.

Tego rodzaju zbiórki publiczne są celowe tylko wtedy, gdy chodzi bądź o cele czysto filantropijne bądź też o przedsięwzięcia mające charakter użyteczności ogólnonarodowej nie zaś wtedy, gdy chodzi o instytucje, choćby najpożyteczniejsze, ale lokalne.

Ze względu na to, że tego rodzaju zebrania na obcych terenach stwierdza konkurencję dla miejscowych Straży i obniża życzliwość i zaufanie dla idei strażackiej wśród społeczeństwa, które niechętnie się odnosi do nieznanych sobie organizacji — prosimy zwrócić uwagę poszczególnym Zarządom Straży na niewłaściwość tego rodzaju imprez poniżających godność danej instytucji.

Zabieganie o fundusze na wyposażenie Straży winno się ograniczyć do własnej siedziby oraz ubieganie się o zasiłki z miejscowego Sejmiku i P. Z. U. W. za pośrednictwem Okręgowego Związku.

**Wykaz drużyn na zawody w Poznaniu i materiały statystyczne na P. W. K.**

#### **Okólnik Nr. 38.**

W związku z okólnikiem Nr. 84 opublikowanym w Nr. 12 „Życia Strażackiego” z 1928 roku — prosimy przedstawić wykaz drużyn któreby mogły stanąć do zawodów ogólnopolskich podczas Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu od 13 — 16 czerwca 1929 roku w zakresie:

- 1) przysposobienia wojskowego,
- 2) obrony przeciwgazowej
- 3) konkursu orkiestr.

Jednocześnie prosimy o nadesłanie w tymże terminie:

- 1) fotografii obrazujących przejawy działalności Straży i Okręgów,
- 2) wykresów i tablic poglądowych ilustrujących rozwój pożarnictwa,
- 3) zestawienie i wykresy budżetów,
- 4) muzealnych okazów narzędzi pożarniczych.



**Unikanie starć z policją.**

**Okólnik Nr. 39.**

Wobec wynikłego przy pożarze nieporozumienia pomiędzy policją a strażą pożarną — zwraca się uwagę, że należy dolożyć wszelkich starań, aby tego rodzaju tarć unikać. Niedopuszczalny jest jakikolwiek opór policji, wygrażanie się, ze względu na nowe przepisy o użyciu broni przez policję, może mieć tragiczne następstwa.

Natomiast, o niewłaściwym zachowaniu się policjanta, należy bezwzględnie złożyć raport do Związku, który tę sprawę przekaże do załatwienia Wojewódzkiej Komendzie Policji.

Stosownie do § 31 Ustawy o policji państwowej z dn 24 lipca 1919 roku, policja „nawet przy najmniejszym pożarze” obowiązana jest wzywać zaraz straż pożarną i zaalarmować mieszkańców. Przed przybyciem pomocy, policja na miejscu winna czynić wszelkie możliwe wysiłki, aby zabezpieczyć osoby zagrożone, ochronić i usunąć ruchomości oraz czuwać aby złodzieje nie korzystali z zamieszania. Funkcjonariusze policji winni ułatwiać przybycie i działalności strażom.

Po przybyciu straży akcją ratowniczą należy do naczelnika tejże i on za jej celowe i skuteczne przeprowadzenie jest odpowiedzialny.

Niezależnie od powyższych obowiązków policja musi czuwać nad ogólnem bezpieczeństwem, badać przyczynę pożaru i w tym celu musi nieraz czynić wysiłki do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa.

Zadaniem straży jest ułatwianie policji przy wykonywaniu obowiązków.

Ze względu na dobro ogólne współpraca powinna być jak najbardziej harmonijna, dlatego też, ci członkowie straży, którzyby wywołali tarcie z policją, będą pociągnięci do odpowiedzialności.

**Wykłady na odprawach policyjnych.**

**Okólnik Nr. 40**

Stosownie do porozumienia z Wojewódzką Komendą Policji Państwowej — Zarządy Okręgów będą powiadomione o terminie i miejscu kwartalnych odpraw policyjnych w celu wygłaszania przez instruktora godzinnego referatu pożarniczego.

Ze względu na poziom umysłowy słuchaczy i znajomość podstawowych zasad taktyki pożarniczej zawartej w § 31 Ustawy o Policji Państwowej z dn. 24 lipca 1919 roku — wykłady powinny być opracowane i postawione na wyższym poziomie.

Jako tematy należy wybierać, stosownie do lokalnych warunków: 1) Akcję zapobiegawczą z podkreśleniem przestrzegania przepisów o ochronie od ognia i regulamin dla Komisji Przeciwożarnych Gminnych, 2) Ogień i środki gaśnicze, 3) Technika pożnicza, 4) Tabor strażacki i 5) Taktyka pożarna ogólna i szczegółowa.

**Pomoc Pow. Kom. P. W. i W. F. w sprawie obrony przeciwgazowej.**

**Okólnik Nr. 41.**

Na skutek starań Związku, Woj. Komitet P. W. i W. F. wydał do Powiatowych Kom. P. W. i W. F. poniższy okólnik w sprawie obrony przeciwgazowej.

„W związku z organizacją żeńskich drużyn ratowniczych przy strażach pożarnych Pow. Kom. P. W. i W. F. winny przyjść tym ostatnim z jak najwydatniejszą pomocą przez wysyłanie instruktorów i wypożyczanie sprzętu do wyszkolenia. Każdy Powiatowy Komitet P. W. i W. F. winien zaopatrzyć się w odpowiedni sprzęt obrony przeciwgazowej, który można nabyć za pośrednictwem Kom. L. O. P. P. w Kielcach, ul. Kapitulna Nr. 4”.

**GŁ. ZWIĄZEK**

**STRAŻY POŻARNYCH R. P.**

Nr. 550/III.

Dnia 1 lutego 1929 r.

**Zmiana składu osobowego Komitetu Wykonawczego Działu Zjazdów i P. W. K.**

Niniejszym donosimy, iż zastępstwo p. prezesa Z. Choromańskiego w Komitecie Wykonawczym Działu Zjazdów i P. W. K. objął po inż. St. Waligórskim — p. prezes dr. Józef Klarner.

Jednocześnie zawiadamiamy Druhów, iż z dniem 31 stycznia r. b. d/h inspektor A. Biedroń-Kalinowski przestał pełnić funkcje kierownika Działu P. W. K. i Zjazdów. Obowiązki te przejął d/h inspektor inż. Stanisław Szubert.

**Wybór przedstawicieli do Rady Zw. Wojewódzkiego.**

**Okólnik Nr. 43.**

Stosownie do § 14 nowego Statutu Związku Straży Pożarnych Woj. Kieleckiego — Rada składa się:

- 1) z Prezesów Związków Okręgowych oraz
- 2) z przedstawicieli z pośród czynnych członków Straży.

Związki Okręgowe liczące do 30 Straży delegują po jednym przedstawiciela. Związki liczące do 60 Straży delegują dwóch przedstawicieli, zaś Związki liczące ponad 60 Straży delegują trzech przedstawicieli.

Nowo wybrane na Walnych Zebraniach Zarządy Okręgowe, stosownie do § 15 tegoż Statutu, winny wybrać na okres trzechletni delegatów do Rady Wojewódzkiej.

Prosimy podać nam do wiadomości nazwiska i adresy wybranych delegatów oraz prezesów Okręgów.

**Zmiana w statucie S. P. O.**

**Okólnik Nr. 44.**

Umieszczając poniższą ankietę Gł. Związku w sprawie zmiany Statutu wzorowego Ochotniczej Straży Pożarnej — prosimy o przedyskutowanie tego zagadnienia oraz nadesłanie nam wyczerpujących uwag i odpowiedzi na wszystkie zawarte w ankiecie pytania.

1) Jaki zakres pracy ma obejmować Ochotnicza Straż Pożarna (§ 1—2 ob. Statutu).

2) Czy stosunek między Zarządem a Komendą Straży ma być oparty na zasadach przewidzianych w obecnym Statucie, lub też, czy ma ulec zmianie i jakiej.

3) Czy wszystkim członkom Towarzystwa Ochotniczej Straży Pożarnej przysługuje prawo brania udziału w Walnem Zgromadzeniu z głosem decydującym (§ 13 ob. Statutu).

4) Czy nadzór nad szkoleniem członków czynnych ma należeć do naczelnika Straży, (§ 25 p. ob. Statutu).

5) Czy uprawnienia zawarte w § 40 p. i ob. Statutu mają nadal przysługiwać Walnem Zgromadzeniu.

6) Jak należy ująć w statucie organizację bojową i usrój wewnętrzny korpusu Straży Pożarnej. Czy należy utrzymać wszystkie funkcje przewidziane w § 49 Statutu. (Czy należy utrzymać obecny podział na 4 oddziały: toporników, sikawkowy, wodny i porządkowy — czy też tworzyć samodzielne oddziały bojowe), (§ 48 — 49 ob. Statutu).

7) W jaki sposób mają być powoływani na swe stanowiska: naczelnik, jego pomocnik i gospodarz Straży (§ 51 ob. Statutu).

8) Czy dowódcy oddziałów mają być wybierani przez oddział, czy mianowani przez naczelnika (§ 62 ob. Statutu).

8) Z kogo miałyby składać się Rada Sztabowa i jaki ma być zakres jej działalności.

10) Inne uwagi do nadmienienia.



## OKÓLNIK Nr. 45.

**Dla ułatwienia członkom Straży Pożarnych i ich rodzinom zwiedzania Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu Zarząd Związku Straży Pożarnych Województwa Kieleckiego w czasie zawodów ogólnopństwowych od 13 do 16 czerwca 1929 r. organizuje wycieczkę zbiorową do Poznania przy jaknajmniejszych kosztach.**

**Szczegółowe warunki będą podane w swoim czasie. Zapisy należy kierować do Zarządów Okręgowych, które 1 maja r. b. prześlą kompletne wykazy uczestników Związkowi Wojewódzk.**

## GŁ. ZWIĄZEK

## STRAŻY POŻARNYCH R. P.

Wydział Techniczny.

Dział Wyszczególnienia.

L. dz. 636.

**Program i regulamin pokazów i zawodów obrony przeciwgazowej podczas Zjazdu na P. W. K.**

1. Pokazy i zawody obrony przeciwgazowej na P. W. K. obejmują:

1) Pokaz wzorowej lekcji, b) pokaz obrony przed nalotem samolotów, c) konkurs sprawności.

**I. Pokaz wzorowej lekcji.**

2. Pokaz wzorowej lekcji obejmuje: a) wzorowa lekcja instruowania i nakładania masek, b) pokaz dopasowywania masek, c) pokaz nakładania aparatów tlenowych, d) pokaz nakładania masek psom, koniom, wypuszczanie gołębi ze skrzynek.

3. Pokaz lekcji wzorowej odbywać się będzie przez ustawienie sekcji w różnych punktach boiska, widocznych dla publiczności. Jednocześnie przez ustawione megafony publiczność informowana będzie o wykonywanych czynnościach i ich celowości. Lekcja wykonywana będzie na komendę wydawaną przez jednego instruktora za pomocą megafonu.

**II. Pokaz obrony przeciwgazowej podczas nalotu samolotów.**

4. Pokaz obrony przeciwgazowej podczas nalotu samolotów obejmuje:

a) rzucanie bomb gazowych i zapalających z samolotów,

b) wybuchy bomb i pożar budynku,

c) popłoch mieszkańców,

d) alarm i akcja straży pożarnej,

e) gaszenie płonących budynków zagazowanych,

f) wynoszenie zatrutych przy użyciu aparatów tlenowych i masek,

g) udzielanie zatrutym pierwszej pomocy,

h) wykrywanie plam iperytowych,

i) dezynfekcja terenu,

j) ewakuacja terenu przy użyciu samochodów uszczelnionych,

k) punkt ratowniczy P. C. K. (kąpielisko, dezynfekcja ubrań, lazaret).

**5. Rzucanie bomb gazowych i zapalających z samolotów.**

W oznaczonym terminie samoloty nadlecą nad boisko i rozpoczną rzucanie imitowanych bomb.

**6. Wybuchy bomb i pożar budynku.**

Z chwilą gdy zaczną spadać na ziemię imitowane bomby nastąpią wybuchy założonych min, oraz pożar budynku.

**7. Popłoch mieszkańców.**

Mieszkańcy zamieszkali w płonącym budynku, udają popłoch, uciekając po wybuchu w różne strony, oraz padają na ziemię jako zatruci gazami.

**8. Alarm i akcja straży pożarnej.**

Zaalarmowana telefonicznie straż pożarna nadjeżdża na miejsce wypadku i rozpoczyna akcję gaszenia płonącego budynku w terenie zagazowanym, używając masek przeciwgazowych.

Następnie strażacy w ubraniach przeciwiperytowych wyszukują i wynoszą zatrutych, udzielając jednocześnie pierwszej pomocy przez zastosowanie aparatów z tlenem i t. p. Kolejną czynnością straży pożarnej będzie wykrywanie plam iperytowych i odpowiednie ich oznaczanie, oraz dezynfekcja terenu, poczem przy użyciu samochodów specjalnie uszczelnionych wywiezienie zatrutych do punktu ratowniczego P. C. K. (kąpielisko, dezynfekcja ubrań, lazaret). Samochody po opuszczeniu terenu zaiperytowanego zostaną zatrzymane, poczem koła samochodów będą zmyte zwartym prądem wody.

**III. Pięciobój gazowy.**

9. Pięciobój gazowy obejmuje:

a) nakładanie masek R. S. C. przez całą sekcję w miejscu i w marszu,

b) nakładanie aparatów tlenowych przez całą sekcję,

c) nakładanie ubrań przeciwiperytowych przez całą sekcję,

d) nakładanie masek przez całą sekcję jedną ręką: prawą i lewą,

e) nakładanie masek drugim osobom przez całą sekcję.

10. Do pięcioboju gazowego Związki Wojewódzkie zgłaszają po jednej sekcji w składzie 1—5 razem 6 strażaków.

11. Pięciobój gazowy polega na wykonaniu kolejno wszystkich punktów w możliwie najkrótszym czasie i jaknajdokładniej.

12. Ocenę ćwiczeń ustala się jak następuje: średni czas najdłuższego i najkrótszego, w jakim wszystkie sekcje wykonały dane ćwiczenie odpowiada 20 punktom za każdą sekundę mniej od czasu średniego dolicza się po 1 punkcie, za każdą zaś sekundę więcej odlicza się po 1 punkcie. Od sumy punktów, uzyskanych za wykonanie danego ćwiczenia odlicza się po 1 punkcie za każdego członka, który wykonał ćwiczenie niedokładnie lub błędnie.

13. Ogólna suma punktów uzyskanych przez sekcję za wykonanie wszystkich ćwiczeń objętych pięciobojem decyduje o zwycięstwie.

14. Pierwsze trzy sekcje, które zdobyły kolejno największą ilość punktów otrzymają nagrody i dyplomy, pozostałe zaś otrzymają dyplomy pamiątkowe.

Czołom.

(—) J. Sztromajer

Naczelnik Główn. Związku.

(—) Dr. J. Klaner

v. Przewodn. Komitetu.

## GŁÓWNY ZWIĄZEK

## STRAŻY POŻARNYCH R. P.

Wydział Techniczny.

Dział Wyszczególnienia.

L. dz. 621/III.

**Regulamin zawodów p. w. i w.**

**f. na Zjeździe podczas P. W. K.**

**I. Marszobiegi ze strzelaniem.**

1. Trasa marszobiegu obejmie 10 klm.

2. Związki wystawiają drużyny w składzie 1 oficera i 12 szeregowych.

3. Umundurowanie i ekwipunek obowiązuje następujące: karabin typu wojskowego, tornister, hełm, kocz,

## OKÓLNIK Nr. 47.

Warszawa, dn. 6 lutego 29 r.



bagiet ładownice, łopata, menażka, manierka. Waga całego obciążenia 16 kg. Oficerowie w ubiorze: hełm, torba polowa, rewolwer, lornetka, bez szabl.

Uczestnicy mogą stawiać do marszobiegu w normalnym mundurze strażackim, lub w drelach z owijaczami.

4. Każdy zespół startuje pojedynczo w odstępach co 10 metrów. Kolejność startu ustala się przez losowanie.

5. Wzdłuż trasy ustawia się punkty kontrolne.

W punktach tych kontrolerzy zapisują numery zespołu i zawodników, oraz czas przemarszu ich przez te punkty.

6. W czasie marszu dozwolony jest bieg, lub marsz przyspieszony. Zespół może pomagać sobie wzajemnie w niesieniu obciążenia i broni. Nie jest jednak dozwolone udzielanie pomocy zawodnikom przez osoby z poza zespołu.

7. Strzelanie odbywa się w odległości 4-5 klm. od startu. Numerowane tablice w liczbie odpowiadającej liczbie zespołów oznaczają stanowiska dla każdego zespołu. Na wprost każdego stanowiska, w odległości 200 m. r. od trasy znajduje się tarcza danego zespołu z 12-ma pierścieniami numerowanymi od zewnątrz do wewnątrz. Wysokość tarczy 180 cm., szerokość 120 cm. Każdy zawodnik oddaje do tarczy swego zespołu po trzy strzały, nie schodząc z drogi marszu, z dowolnej podstawy. Użycie podpórki dozwolone. Za trafienie uważa się każdy strzał trafiony w obręb największego pierścienia tarczy. Do strzelania musi być na stanowisku cały zespół w komplecie.

8. Trzykrotne upomnienie zawodnika za przekroczenie w czasie marszu. (schodzenie ponad 50 m. z trasy dla skrócenia drogi, omijanie punktów kontrolnych, pomoc z poza zespołu i t. p.) powoduje notę ujemną u kontrolujących. Otrzymanie trzech not ujemnych przez zawodnika dyskwalifikuje zespół.

9. O zajęciu miejsca przez zespół decyduje najkrótszy czas. Czas mierzy się z chwilą przekroczenia przez ostatniego członka zespołu linii mety. Za każdy celny strzał odlicza się 1 minutę od czasu osiągniętego przez zespół.

10. Nieukończenie marszobiegu przez jednego, lub kilku zawodników z jakichkolwiek powodów dyskwalifikuje dany zespół.

11. Pierwsze trzy zwycięskie drużyny otrzymują nagrody i dyplomy pamiątkowe, pozostałe zaś drużyny otrzymują dyplomy pamiątkowe.

12. Przed i po marszobiegu odbędzie się badanie lekarskie zawodników.

## II. Pięciobój wojskowo-sportowy.

13. Pięciobój wojskowo-sportowy obejmuje:

1. Bieg 100 mtr.
2. Bieg 3000 mtr. na bieżni.
3. Skok w dal.
4. Rzut granatami ślepymi do celu.
5. Bieg szturmowy.

14. Bieg 100 mtr. odbywa się na podstawie przepisów Polskiego Związku Lekkoatletycznego. Ubiór lekkoatletyczny.

15. Bieg 3000 mtr. odbywa się na podstawie przepisów P.Z.L.A. Ubiór lekkoatletyczny.

16. Skok w dal odbywa się na podstawie przepisów P. Z. L. A. Ubiór lekkoatletyczny.

17. Rzuty granatami ślepymi do celu (jajowemi) odbywa się następująco:

1. Rzuty odbywają się dowolnym stylem, stojąc w okopie na 1.50 m.

2. Cel tworzą:

a) lej o średnicy 2 m. wykopa y w odległości 30 m. od okopu.

b) lej o średnicy 2.50 m. w odległości 35 m. od okopu,

c) lej o średnicy 3 m. w odległości 40 m. od okopu.

18. Każdy zawodnik otrzymuje 15 granatów ślepych.

19. Czas wyznaczony na wszystkie rzuty wynosi 30 sek.

20. Na sygnał mierzącego czas, zawodnik rzuca granaty do pierwszego lej, odległego o 30 m., dokąd nie trafi do lej. Skoro trafi do drugiego, rzuca do ostatniego (40 m.) aż do wyczerpania zapasów granatów, lub sygnału „stój“, podanego przez mierzącego czas.

21. Zawodnik nie może przejść do rzutów do drugiego lej. zanim nie trafił do pierwszego, i do trzeciego zanim nie trafił do drugiego.

22. Trafienie do celu ocenia sędzia. Granat który upadł na brzeg lej, lecz w nim pozostał liczy się jako celny.

23. Klasyfikację zawodników uzyskuje się Przez sumowanie odległości, osiągniętych przez granaty, które trafiły do celu. Dla lejów 2 m. i 250 bierze się pod uwagę tylko po jednym celnym granacie.

Przykład: W leju 2 m. — 1 granat — 30 m.

W leju 2.50 m — 1 granat — 35 m.

W leju 3 m. — 2 granaty — 80 m.

Suma odległości . . 145 m.

24. Przy wynikach cyfrowo równych lepszym będzie zawodnik, który rzucał granaty bliżej otworu lej 3 m.

25. Ubiór obowiązuje służbowy bez rynsztuku w hełmie.

26. Związki zgłaszają zespoły składające się z czterech szeregowych do biegu szturmowego.

27. Ubiór i wyekwipowanie obowiązuja następujące: karabinek, ładownice, pas, 30 nabo, 2 ćwiczebne granaty ręczne jajowe, hełm, bluza i spodnie, owijacze, trzewiki.

28. Bieg szturmowy odbywa się na torze przeszkód 400 m. długości.

Po linii startu przeznacza się 100 m. do biegu płaskiego, poczem następujące przeszkody:

- I kamyki wkopane w ziemię
- II płot stały do przeskoków z podporu,
- III parkan do przechodzenia,
- IV kładki z belek do biegu równoważnego,
- V dwie przeszkody do skoku wzwyż,
- VI odrutowanie okopów,
- VII okop,
- VIII saperki i pchnięcie bagietem.

29. Linja startu oznaczona jest poprzeczną białą linią. Bieg rozpoczynają zawodnicy z przed tej linii z postawy „padnij“. Na przestrzeni pierwszych 100 mtr. nie ma żadnej przeszkody i przestrzeń tą zawodnicy przebywają w biegu płaskim.

30. Na 100—108 mtr. włącznie ułożone są kamyki płaskie, wystające z ziemi, o powierzchni 10 cm., w odstępach od 75 do 150 cm, Przeszkoda ta imituje przebiecie strumyka.

31. Na 125 mtr. ustawia się poręcz 120 cm. wysoko, którą zawodnicy przebywają skokiem z podporą jedną ręką. Poręcz ta jest zrobiona ze słupaw o grubości 16 cm. Kanty poręczy zaokrąglone.

32. Na 140 mtr. ustawiony jest parkan wysokości 250 cm. Ostatnią deskę parkanu nakrywa belka grubości 16 cm., o zaokrąglonych kantach. Przy przebywaniu parkanu dozwolone jest wzajemne pomaganie zespołu.



33. Na 152—160 mtr. ułożone są belki nad rowem 8 mtr. długości, 8 mtr. szerokości i 110 cm. głębokości. Belki o wymiarze  $10 \times 15$  cm. grubości ułożone są nad rowem do góry bokiem grubości 10 cm. i podparte w środku słupkiem (każda belka oddzielnie).

34. Przestrzeń 160—220 mtr. przebywają zawodnicy po torze bez przeszkód. Przestrzeń tą przebywają zawodnicy niosąc rannego na plecach. W odległości 5 mtr. za belkami ustawione są chorągiewki, od których rozpoczyna się przenoszenie rannych. Po przebyciu 20 mtr. zawodnicy zamieniają się, przyczem ranny spełnia rolę zdrowego, przenosząc na przestrzeni następnych 20-u mtr. zawodnika, który przedtem spełniał swą rolę zdrowego. Pozostałe 15 mtr. przeznaczone są na rozbieg do skoku wzwyż, ponad barjerę.

35. Na 220 i 230 mtr. znajdują się dwie barjery wysokości po 75 cm. Barjery wykonane są ze słupków grubości  $10 \times 10$  cm i łaty grubości  $6 \times 15$  cm. stale umocowanej do słupków. Przeskok odbywa się sposobem dowolnym.

36. Przestrzeń na 230—275 mtr. zawodnicy przebiegają bez przeszkód, przygotowując granaty ręczne do rzutu.

37. Na przestrzeni 275—283 mtr. znajduje się odrutowanie gładkim drutem wysokości 125 cm. wiązane na słupkach, ustawionych w szachownicę po 120 m. od siebie do przebycia dołem w sposób dowolny. Przed drutami zawodnicy rzucają po trzy granaty ręczne do okopu.

38. Okop szerokości 2 mtr. i bez nasypu znajduje się w odległości 25 mtr. od drutów (283—310). Po przebyciu odrutowania zawodnicy nabierają rozbiegu na 25 mtr. do skoku przez okop (bez nasypu).

39. Odległość 310—330 mtr. odbywa się na torze bez przeszkód.

40. Na 330—340 mtr. znajdują się 4 rowy łącznikowe, obite wewnątrz deskami, głębokie 1 mtr., szerokie 60 cm. przykryte z wierzchu deskami.

41. Na przestrzeni 340—400 mtr. odbywa się bieg płaski z nałożeniem bagnetu na karabinek.

Na mecie znajdują się 4 manekiny do pchnięcia bagnetem.

42. Pchnięcie bagnetem przez ostatniego członka zespołu kończy bieg zespołu. Każdy zespół biegnie osobno. Zawodnicy biorą przeszkody pojedynczo, lub pomagają sobie nawzajem. Bieg rozpoczyna się na strzał z pozycji leżącej przed linią startu.

43. Ominięcie przeszkody, lub przybycie do mety bóg karabinku, hełmu i bagnetu jednego z zawodników dyskwalifikuje cały zespół bez prawa powtórnego startowania.

44. Czas biegu szturmowego oblicza się przy pomocy sekundomierzy. Wynik zależy od czasu przebycia toru oraz od ilości punktów. Jako punkty dodatnie liczy się każdy trafny rzut granatem do środka okopu, jako zaś punkty ujemne — upadek z belki, lub do rowu przy skoku wdał.

Za każdy punkt dodatni oblicza się po jednej sekundzie od czasu przebycia toru przez zespół; za każdy punkt ujemny dolicza się po jednej sekundzie do tego czasu.

45. Dla uzyskania nagrody każdy zespół w całym składzie musi brać udział we wszystkich częściach pięcioboju.

O ile, który z członków zespołu opuści zawody (za wyjątkiem biegu szturmowego) przed ich ukończeniem nie zmienia to w niem warunków dla pozostałych członków danego zespołu.

46. O ostatecznym wyniku pięcioboju decyduje obliczenie ilości punktów.

Za pierwsze cztery punkty pięcioboju każdy zawodnik otrzymuje odpowiednią ilość punktów i tak za pierwsze miejsce otrzymuje zawodnik jeden punkt, za drugie miejsce dwa punkty i t. d. Za bieg szturmowy oblicza się punkty następująco: pierwsze miejsce (najkrótszy czas po obliczeniu punktów) 1 punkt, drugie miejsce 2 punkty i t.p.

Najmniejsza łączna ilość punktów stanowi o kolejności nagród.

47. Zespoły, które kolejno uzyskały najmniejszą ilość punktów otrzymują nagrody i dyplomy, pozostałe zaś zespoły otrzymują dyplomy pamiątkowe.

48. O ile dwaj zawodnicy lub dwa zespoły uzyskują w poszczególnych punktach jednakowe wyniki, otrzymują jednakowe punkty.

49. Jeśli przy ogólnem obliczaniu dwa zespoły uzyskały równą ilość punktów — decyduje lepsza lokata, najpierw w biegu szturmowym, następnie w rzucie granatem.

50. Regulamin ten anuluje punkty okólnika Nr. 8, z dnia 22.XII.1928 r. niezgodne z niniejszym.

#### C Z O Ł E M !

(—) J. Sztromajer  
Naczelnik Gł. Związku.

(—) Dr. J. Klarner  
v. Przewodniczący Komitetu.

### GŁÓWNY ZWIĄZEK STRAŻY POŻARNYCH R. P.

Okólnik Nr. 48.

№ 639/III.

Dnia 8.II 1929 r.

W związku z silnymi opadami śnieżnymi należy spodziewać się z nastaniem cieplejszych dni możliwych powodzi.

W celu zmniejszenia skutków tych ostatnich prosimy Druhów o wydanie za pośrednictwem Związków Okręgowych zleceń przygotowania się do zorganizowania akcji ratunkowej, w myśl naszych poprzednich okólników, samodzielnie lub wspólnie z innymi organizacjami.

**Kupujcie narzędzia tylko przepisowe  
i wypróbowane przez Związek Straży  
Pożarnych. Przy zakupie zaś żądajcie  
zaświadczeń z odbytej próby przez tenże  
Związek.**